

อุปสรรคในการส่งออกผักสดของไทยไปสหภาพยุโรป

การผลิต

- พื้นที่เพาะปลูกพืชผักของไทยมีประมาณกว่า 1 ล้านไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ 0.75 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งหมดของประเทศ

เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)

ประเภท	2554	2555	2556	2557	2558
นาข้าว	69,985,657	69,967,975	69,964,862	69,958,965	69,964,116
พืชไร่	31,149,384	31,154,880	31,154,000	31,150,032	31,165,915
สวนไม้ผลไม่ยืนต้น	34,907,433	34,914,614	34,915,274	34,917,895	34,909,720
สวนผัก	1,230,604 (0.82%)	1,016,119 (0.68%)	1,062,771 (0.71%)	1,164,809 (0.78%)	1,189,127 (0.80%)
ไม้ดอกไม้ประดับ	164,080	381,045	335,612	232,962	209,846
การเกษตรอื่นๆ	11,809,270	11,805,426	11,803,714	11,800,533	11,803,668
รวม	149,246,432	149,240,061	149,236,236	149,225,195	149,242,393

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- สำหรับปี 2558 กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดเก็บข้อมูลการผลิตพืชผักเบื้องต้น พืชผักที่มีเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวโพดหวาน รองลงมาคือพริกชี้หูเม็ดใหญ่ ข้าวโพดฝักอ่อน พริกชี้หูเม็ดเล็ก แตงโมเนื้อ และ ถั่วฝักยาว เป็นต้น ส่วนพืชที่มีการกระจายตัวปลูกมากที่สุด ได้แก่ ถั่วฝักยาว คะน้า แตงกวา และผักบุ้ง เป็นต้น โดยผลผลิตส่วนใหญ่ใช้บริโภคในประเทศ และบางส่วนส่งออกต่างประเทศ (รายละเอียดในภาคผนวก 1 การปลูกผักของไทยปี 2558)

- การผลิตพืชผักส่วนใหญ่ยังมีปัญหาต่างๆ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ได้แก่¹

(1) ผลผลิตต่ำและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ มีสาเหตุมาจากการขาดพันธุ์ดี ใช้พันธุ์ไม่เหมาะสมกับพื้นที่และฤดูเพาะปลูก ขาดความเข้าใจและความตั้งใจในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการผลิต แหล่งผลิตผักกระจายกระจาย เกษตรกรที่ปลูกผักส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย

(2) ปริมาณและการกระจายตัวของผลผลิตไม่แน่นอน มีสาเหตุมาจากการผลิตที่ขึ้นอยู่กับภูมิอากาศ ฤดูกาล ขาดการวางแผน และขาดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้ส่งออก

(3) สารเคมีตกค้างในผลผลิตเกินค่ามาตรฐาน มีสาเหตุมาจากโรคและแมลงศัตรูพืช ฤดูเพาะปลูกด้านสุขอนามัยของคู่ค้าซึ่งได้กำหนดกฎระเบียบต่างๆ สำหรับสินค้าเกษตรที่นำเข้าเข้มงวดมากขึ้น เกษตรกรขาดความรู้หรือไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง

(4) ขาดข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตและการตลาด มีสาเหตุมาจากข้อมูลไม่ทันเหตุการณ์ ข้อมูลไม่ถึงเจ้าหน้าที่ภาคสนามและเกษตรกร เจ้าหน้าที่ไม่ใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูล และไม่มีการถ่ายทอดข้อมูลจากผู้รู้

(5) การผลิตผักที่ปลอดภัยยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค มีสาเหตุมาจากการขาดสิ่งจูงใจ เช่น ราคา ความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ รวมทั้งเกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่นๆ ที่ปลอดภัยและได้ผลดี

¹ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559), ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านพืชสวน (ไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ) (พ.ศ. 2556-2559)

การค้าในภาพรวม

- ในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไทยส่งออกผักสดแช่เย็นแช่แข็ง (fresh, chilled and frozen vegetables) เฉลี่ยปีละประมาณ 200 ล้านเหรียญสหรัฐฯ มูลค่าส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่มากนักเมื่อเทียบกับมูลค่านำเข้าที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด จาก 67.48 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2550 เป็น 209.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2559 เป็นผลให้ดุลการค้าที่เคยเกินดุลถึง 127.47 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2550 เริ่มขาดดุลมากขึ้นในระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมา
- การที่สถานะดุลการค้าเกินดุลลดลงเรื่อยๆ สาเหตุหลัก คือ การนำเข้าผักสดแช่เย็นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการส่งออกผักสดแช่แข็งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยก็ตาม

การส่งออก-นำเข้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย

สินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)									
	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ผักสดแช่เย็นแช่แข็ง										
ส่งออก	194.95 (100%)	193.65 (100%)	180.80 (100%)	193.30 (100%)	221.37 (100%)	215.22 (100%)	202.78 (100%)	206.08 (100%)	199.65 (100%)	209.40 (100%)
นำเข้า	67.48	89.40	97.53	110.95	150.61	175.62	205.40	189.42	213.76	234.26
ดุลการค้า	+127.47	+104.25	+83.28	+82.35	+70.76	+39.61	-2.62	+16.66	-14.11	-24.87
ผักสดแช่เย็น										
ส่งออก	138.03 (70.8%)	124.16 (64.1%)	106.62 (59.0%)	111.69 (57.8%)	127.81 (57.7%)	107.00 (49.7%)	100.63 (49.6%)	104.10 (50.5%)	99.73 (50.0%)	103.76 (49.6%)
นำเข้า	62.18	83.65	92.96	105.33	144.56	167.63	192.38	179.39	203.48	221.28
ดุลการค้า	+75.85	+40.52	+13.67	+6.36	-16.75	-60.63	-91.75	-75.29	-103.74	-117.52
ผักสดแช่แข็ง										
ส่งออก	56.93 (29.2%)	69.45 (35.9%)	74.18 (41.0%)	81.61 (42.2%)	93.56 (42.3%)	108.22 (50.3%)	102.15 (50.4%)	101.99 (49.5%)	99.92 (50.0%)	105.64 (50.4%)
นำเข้า	5.30	5.75	4.57	5.62	6.05	7.99	13.02	10.03	10.29	12.99
ดุลการค้า	+51.62	+63.74	+69.61	+75.99	+87.52	+100.23	+89.13	+91.95	+89.63	+92.65

ที่มา: World trade Atlas

- ในช่วงแรก สินค้าพืชผักที่ไทยส่งออกส่วนใหญ่เป็นผักสดแช่เย็น ต่อมาการส่งออกผักสดแช่แข็งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนปัจจุบันมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน **สินค้าผักสดแช่เย็น**ที่ไทยส่งออกมาก ได้แก่ หน่อไม้ หน่อไม้ฝรั่ง เห็ด (ชนิดมีขี้หมู) และมะเขือเทศ เป็นต้น **สำหรับผักแช่แข็ง**ที่ส่งออกมาก ได้แก่ ข้าวโพดหวาน ถั่วปิ่นและถั่วอื่นๆ กระเจี๊ยบ และผักต่างๆ ผสมกัน เป็นต้น
- **ผักสดแช่เย็น**ที่ไทยนำเข้ามาก ได้แก่ แคร้รอต เห็ด กะหล่ำปลีชนิดกลม (ดรัมเฮด) กระเทียม กะหล่ำอื่นๆ มันฝรั่งปอกเปลือกหั่นเป็นชิ้น บรอกโคลี พริก หอมหัวใหญ่ เป็นต้น **สำหรับผักสดแช่แข็ง**ที่นำเข้ามาก ได้แก่ พืชผักตระกูลถั่ว พืชผักต่างๆ ผสมกัน สปีแนช และถั่วลันเตา เป็นต้น
- ประเทศที่เป็นตลาดผักสดแช่เย็นแช่แข็งหลัก ได้แก่ **ญี่ปุ่น** (ผักสดแช่แข็ง เช่น พืชผักตระกูลถั่ว ข้าวโพดหวาน กระเจี๊ยบ และหน่อไม้สด) **สหภาพยุโรป** (ผักสดแช่เย็น เช่น หน่อไม้สด พริก หน่อไม้ฝรั่ง และผักต่างๆ ผสมกันแช่แข็ง) **สหรัฐอเมริกา** (พืชผักตระกูลถั่วแช่แข็ง และผักสดแช่เย็น เช่น หน่อไม้ฝรั่ง พริก หน่อไม้สด) และ**ไต้หวัน** (ผักสดแช่เย็น เช่น หน่อไม้สด และพืชผักในตระกูลกะหล่ำอื่นๆ)
- การส่งออกผักสดของไทยในตลาดหลักและตลาดอื่นๆ ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยกเว้นสหภาพยุโรปที่มูลค่าส่งออกมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2551 จนถึงปัจจุบัน

ตลาดส่งออกผักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย

ประเทศ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)									
	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
รวม	194.95 (100%)	193.65 (100%)	180.80 (100%)	193.30 (100%)	221.37 (100%)	215.22 (100%)	202.78 (100%)	206.08 (100%)	199.65 (100%)	209.40 (100%)
ญี่ปุ่น	70.03	68.95	80.41	91.03	98.95	103.56	94.19	89.54	87.36	94.23
EU 27	54.91 (28.2%)	49.10 (25.4%)	38.21 (21.1%)	34.19 (17.7%)	30.72 (13.9%)	27.92 (13.0%)	26.79 (13.2%)	27.72 (13.5%)	24.89 (12.5%)	27.12 (13.0%)
สหรัฐอเมริกา	3.04	3.42	3.58	4.25	6.46	5.75	6.46	9.83	11.26	10.40
ไต้หวัน	13.14	12.62	10.84	8.18	9.86	8.47	6.19	6.80	7.06	10.05
ฮ่องกง	3.86	4.14	3.69	4.33	4.91	5.45	6.20	6.72	6.48	7.79
สิงคโปร์	3.64	3.89	3.76	3.89	5.28	6.36	7.11	7.07	7.87	7.70
สหรัฐอเมริกา	7.87	10.99	9.66	10.62	12.15	13.47	10.84	10.01	9.04	7.60
อิหร่าน	0.19	0	0	0.15	1.01	1.95	1.80	4.59	6.67	7.42
มาเลเซีย	6.97	7.32	7.77	11.71	12.71	9.45	10.69	9.67	10.37	6.48
สวีเดน	4.59	4.99	4.53	5.29	4.66	3.59	4.75	4.70	4.27	4.70
มัลดีฟส์	0.42	1.17	0.83	1.47	1.77	2.16	2.74	3.38	3.22	2.87
รัสเซีย	0.27	0.38	0.27	0.51	0.79	0.86	0.84	1.47	1.19	2.36
กาตาร์	0.41	0.50	0.56	0.64	0.62	0.80	0.95	1.23	1.85	2.05
อื่นๆ	25.61	26.19	16.70	17.06	32.87	25.43	23.23	23.35	18.13	30.62

ที่มา: World trade Atlas

แหล่งนำเข้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งสำคัญของไทย ได้แก่ จีน (แครอท เห็ด กระเทียม พืชผักตระกูลกะหล่ำรวมทั้งบรอกโคลี เป็นต้น) ลาว (กะหล่ำปลีชนิดกลม ผักหัวอื่นๆ สดหรือแช่เย็น) สหภาพยุโรป (มันฝรั่งสดหรือแช่เย็นสำหรับบริโภคและสำหรับการเพาะปลูก หอมหัวใหญ่) ออสเตรเลีย (แครอท หอมหัวใหญ่ ผักกาดหอม บรอกโคลี คื่นช่าย) เมียนมาร์ (หอมหัวใหญ่ (มันฝรั่งสดหรือแช่เย็นสำหรับบริโภค กระเทียม หอมหัวเล็ก) อินเดีย (หอมหัวใหญ่ กระเทียม หอมหัวเล็ก) และแคนาดา (มันฝรั่งสดหรือแช่เย็นสำหรับบริโภคและสำหรับการเพาะปลูก)

แหล่งนำเข้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทย

ประเทศ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)									
	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
รวม	67.48 (100%)	89.40 (100%)	97.53 (100%)	110.95 (100%)	150.61 (100%)	175.62 (100%)	205.40 (100%)	189.42 (100%)	213.76 (100%)	234.26 (100%)
จีน	49.90	55.88	65.91	79.64	102.93	119.37	144.23	146.24	167.61	183.64
ลาว	0.87	3.13	3.18	4.78	11.22	16.81	15.85	10.61	14.51	17.11
EU 27	2.62 (3.9%)	2.68 (3.0%)	2.24 (2.3%)	2.88 (2.6%)	7.42 (4.9%)	6.98 (4.0%)	10.40 (5.1%)	9.51 (5.0%)	2.96 (1.4%)	11.41 (4.9%)
ออสเตรเลีย	1.74	1.88	2.88	3.18	3.39	4.82	10.58	3.64	3.87	5.08
เมียนมาร์	0.94	4.90	5.04	5.10	2.56	1.20	2.0	3.33	5.78	4.31
อินเดีย	0.02	0.005	0.04	0.86	1.01	4.04	2.89	1.55	1.57	2.88
แคนาดา	4.13	4.58	5.38	7.75	8.17	6.54	7.21	6.07	4.69	2.68
มาเลเซีย	0.22	0.25	0.09	0.22	0.16	0.40	0.71	0.64	1.08	1.56
นิวซีแลนด์	1.07	1.36	1.03	1.02	1.15	1.91	1.40	1.28	1.67	1.50
สหรัฐอเมริกา	1.05	5.56	3.00	0.50	4.63	6.33	3.55	2.55	3.41	1.26
เวียดนาม	0.11	0.07	0.17	0.14	0.36	0.21	2.25	0.60	0.49	0.97
ญี่ปุ่น	0.33	0.13	0.11	0.17	0.54	0.93	0.80	0.61	0.60	0.85
อื่นๆ	4.47	8.99	8.44	4.77	7.05	6.09	3.52	2.78	5.52	1.02

ที่มา: World trade Atlas

การค้ากับสหภาพยุโรป

- การส่งออกนำเข้าของไทย ถึงแม้ว่าในภาพรวมไทยส่งออกผักสดแช่เย็นแช่แข็งไปสหภาพยุโรปมากเป็นอันดับ 2 รองจากญี่ปุ่น แต่มูลค่าส่งออกและสัดส่วนตลาดมีแนวโน้มลดลงมาโดยตลอด จาก 28.2% ในปี 2550 เหลือ 13.0% ในปี 2559 ขณะที่นำเข้าจากสหภาพยุโรปเป็นมูลค่าไม่มากนัก ประมาณ 3-5% ของมูลค่านำเข้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมดของไทย แต่มูลค่านำเข้ากลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ากับสหภาพยุโรปในมูลค่าที่มีทิศทางลดลงอย่างต่อเนื่อง ตามแนวโน้มของมูลค่าส่งออกที่ลดลงและมูลค่านำเข้าที่เพิ่มขึ้น

การส่งออกผักสดไปสหภาพยุโรปส่วนใหญ่ (กว่า 80-90%) อยู่ในรูปของผักสดแช่เย็น ซึ่งมูลค่าส่งออกมีแนวโน้มลดลงมาตั้งแต่ปี 2551 ขณะที่มูลค่านำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าผักสดที่สหภาพยุโรปนำเข้าจากไทยลดลงอย่างมีนัยสำคัญ คือ ข้าวโพดหวาน และพืชผักอื่นๆ สดหรือแช่เย็น เป็นต้น นอกจากนี้ ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง พริก ถั่วฝักยาวพืชผักตระกูลถั่วอื่นๆ มะเขือม่วง กะหล่ำ และพริกหวาน เป็นต้น สำหรับผักสดแช่เย็นที่ไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรปมาก คือ มันฝรั่ง (ปอกเปลือกหั่นเป็นชิ้น, ทำพันธุ์) และหอมหัวใหญ่

การค้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยกับสหภาพยุโรป

สินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)									
	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ผักสดแช่เย็นแช่แข็ง										
ส่งออก	54.91 (28.2%) (100%)	49.10 (25.4%) (100%)	38.21 (21.1%) (100%)	34.19 (17.7%) (100%)	30.72 (13.9%) (100%)	27.92 (13.0%) (100%)	26.79 (13.2%) (100%)	27.72 (13.5%) (100%)	24.89 (12.5%) (100%)	27.12 (13.0%) (100%)
นำเข้า	2.62 (3.9%)	2.68 (3.0%)	2.24 (2.3%)	2.88 (2.6%)	7.42 (4.9%)	6.98 (4.0%)	10.40 (5.1%)	9.51 (5.0%)	2.96 (1.4%)	11.41 (4.9%)
ดุลการค้า	+52.28	+46.41	+35.98	+31.36	+23.30	+20.94	+16.38	+18.21	+21.93	+15.71
ผักสดแช่เย็น										
ส่งออก	51.76 (94.3%)	45.84 (93.4%)	35.94 (94.1%)	32.60 (95.3%)	28.57 (93.0%)	23.62 (84.6%)	22.40 (83.6%)	23.13 (83.4%)	22.39 (90.0%)	24.17 (89.1%)
นำเข้า	2.05	2.26	2.08	2.63	7.21	6.82	10.12	9.16	2.64	11.12
ดุลการค้า	+49.71	+43.58	+33.86	+29.97	+21.36	+16.79	+12.28	+13.97	+19.75	+13.05
ผักสดแช่แข็ง										
ส่งออก	3.14 (5.7%)	3.25 (6.6%)	2.27 (5.9%)	1.60 (4.7%)	2.15 (7.0%)	4.31 (15.4%)	4.38 (16.4%)	4.59 (16.6%)	2.50 (10.0%)	2.95 (10.9%)
นำเข้า	0.57	0.43	0.15	0.20	0.21	0.15	0.28	0.35	0.32	0.29
ดุลการค้า	+2.57	+2.83	+2.12	+1.40	+1.94	+4.15	+4.11	+4.24	+2.18	+2.66

ที่มา: World trade Atlas

- ส่วนแบ่งตลาดของไทยในสหภาพยุโรป การนำเข้าสินค้าพืชผักของสหภาพยุโรปกว่า 85% เป็นผักสดแช่เย็น จากประเทศโมร็อกโค ตุรกี อียิปต์ เปรู อิสราเอล เคนยา จีน และเซเนกัล เป็นต้น โดยนำเข้าจากไทยลดลงเป็นลำดับจากเกือบ 3% ในปี 2548 เหลือไม่ถึง 1% ในปี 2559 ผักสดแช่เย็นที่สหภาพยุโรปนำเข้ามาได้แก่ ถั่วปิ่น (ชนิดวิกนาและชนิดฟาซีโอลัส) มะเขือเทศ พริก หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วลันเตา และกระเทียม เป็นต้น ในส่วนของผักสดแช่เย็นที่นำเข้าจากไทยมาก เช่น หน่อไม้สด หน่อไม้ฝรั่ง พริก ฯลฯ

ผักสดแช่แข็งที่สหภาพยุโรปนำเข้ามาได้แก่ เห็ด หน่อไม้ฝรั่ง พริกหวาน อาติโชก ถั่วลันเตา ถั่วปิ่น (ชนิดวิกนาและชนิดฟาซีโอลัส) และถั่วอื่นๆ เป็นต้น ผักแช่แข็งที่นำเข้าจากไทยมาก ได้แก่ ข้าวโพดหวาน พืชผักต่าง ๆ ผสมกัน และพืชผักตระกูลถั่ว เป็นต้น ซึ่งส่วนแบ่งตลาดของไทยก็มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน

ส่วนแบ่งตลาดผักสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยในสหภาพยุโรป

ประเทศ	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)									
	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
รวม	3,598.9	3,331.7	3,015.2	3,231.8	3,422.4	2,940.6	3,192.1	3,170.2	2,948.9	3,242.1
ผักสด/แช่เย็น	3,168.1	2,879.1	2,627.8	2,821.8	2,924.4	2,553.4	2,791.3	2,767.5	2,581.2	2,839.9
1. โมร็อกโก	973.9	770.4	742.7	774.8	768.1	715.5	849.2	969.4	942.4	1,024.9
2. ตุรกี	256.0	269.0	262.7	262.6	195.0	164.7	164.5	176.2	157.1	214.5
3. อิตาลี	235.9	238.9	216.0	231.2	264.9	209.8	253.3	222.0	184.0	210.5
4. สเปน	127.0	143.4	134.8	145.8	166.4	176.2	193.4	195.6	195.7	203.5
5. อิสราเอล	522.7	390.0	370.6	396.3	403.7	353.7	328.1	219.7	182.9	194.1
6. เคนยา	256.2	274.6	218.2	220.0	227.9	221.6	197.8	207.5	196.7	186.6
7. จีน	94.1	66.3	71.1	125.7	118.8	78.5	76.3	67.1	82.4	115.7
8. เซเนกัล	33.1	30.8	29.1	36.6	48.5	41.6	56.0	70.3	56.3	65.4
15. ไทย	67.2 (2.12%)	65.6 (2.28%)	49.5 (1.88%)	45.1 (1.6%)	35.2 (1.2%)	29.2 (1.15%)	28.5 (1.02%)	27.8 (1.01%)	24.3 (0.94%)	25.8 (0.91%)
ผักสดแช่แข็ง	430.9	452.7	387.4	410.0	498.0	387.3	400.8	402.7	367.7	402.2
1. จีน	166.5	191.3	160.8	193.7	240.9	178.4	173.5	161.9	144.0	159.3
2. ตุรกี	81.0	71.9	61.3	50.9	48.1	27.7	37.5	46.0	40.8	42.1
3. อิตาลี	17.8	20.3	23.6	27.6	41.4	29.1	27.5	32.7	35.6	40.1
4. เอกวาดอร์	32.3	35.8	33.5	35.1	36.8	30.9	27.7	27.7	29.4	27.9
5. ชิลี	15.9	18.7	16.0	16.6	21.5	25.6	26.2	28.2	24.6	26.6
6. เซอร์เบีย	19.0	16.1	18.7	20.0	21.0	19.5	24.2	20.7	20.4	24.6
7. สเปน	24.9	26.1	20.7	19.0	21.6	25.0	20.1	19.9	15.3	15.3
8. มาซิโดเนีย	10.2	7.8	7.1	9.1	9.4	9.1	9.8	9.3	12.6	12.5
9. รัสเซีย	3.7	3.7	3.1	1.2	4.1	3.4	2.7	2.0	3.3	6.8
10. เวียดนาม	2.0	1.9	1.8	2.4	3.9	4.3	5.8	5.6	4.9	5.8
22. ไทย	5.8 (1.34%)	6.1 (1.34%)	4.5 (1.16%)	2.7 (0.67%)	2.3 (0.45%)	1.6 (0.41%)	1.4 (0.34%)	1.7 (0.41%)	1.4 (0.38%)	1.4 (0.35%)

ที่มา: World trade Atlas

สาเหตุสำคัญที่ไทยส่งออกผักสดไปสหภาพยุโรปได้น้อยลง เนื่องจากมีการตรวจพบสารพิษตกค้าง เชื้อจุลินทรีย์และแมลงศัตรูพืช ในผักสดที่นำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากร้านอาหารไทยเป็นที่นิยมในตลาดยุโรป ทำให้มีความต้องการนำเข้าผักไทยมากขึ้นตามไปด้วย จึงเกิดปัญหาในการคัดเลือกรับผลผลิตพืชผักจากแหล่งผลิตและโรงคัดบรรจุที่ได้มาตรฐานซึ่งมีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ส่งออก รวมทั้งปัญหาในการควบคุมคุณภาพผักสดเพื่อการส่งออกด้วย

- **อัตรารายได้นำเข้าผักสดของสหภาพยุโรป** อัตรารายได้นำเข้า (MFN) รายละเอียดยุโรปในภาคผนวก 2 ทั้งนี้ อัตรารายได้ภายใต้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP) ที่สหภาพยุโรปให้กับไทยถูกยกเลิกตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป เนื่องจากไทยมีรายได้ต่อบุคคล (Gross National Income: GNI per capita) อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง (Upper Middle Income) เป็นเวลา 3 ปี ติดต่อกัน (ปี 2553-2555)

ปัญหาการส่งออกผักสดไปสหภาพยุโรป

- เนื่องจากสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก จึงมีข้อกำหนดและระเบียบปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปอยู่มาก ในส่วนของการนำเข้าสินค้าผักและผลไม้มีการควบคุมและตรวจสอบอย่างเข้มงวดใน 2 เรื่อง คือ (1) ความปลอดภัยของอาหารสำหรับผู้บริโภค โดยเฉพาะสารเคมีตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ และ (2) โรคและแมลงศัตรูพืชที่อาจติดมากับสินค้าผักและผลไม้ เพื่อป้องกันการแพร่ขยายพันธุ์ในสหภาพยุโรป

- เมื่อไทยส่งออกผักสดไปสหภาพยุโรปได้มากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาในเรื่องความปลอดภัยของสินค้าผักสดของไทยจึงเริ่มปรากฏชัดขึ้นเมื่อสหภาพยุโรปตรวจพบสารตกค้าง การปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ (ซัลโมเนลลาและอีโคไล) และแมลงศัตรูพืช ในผักหลายประเภทที่นำเข้ามาจากไทยในระดับที่น่ากังวล โดยเฉพาะผักกลุ่มกะหล่ำ กลุ่มผักชี กลุ่มมะเขือ กลุ่มกะเพรา-โหระพาและสะระแหน่ และกลุ่มพริก

- เมื่อสหภาพยุโรปตรวจพบสิ่งปนเปื้อนติดมากับผักสดที่นำเข้ามาจากไทย ก็มีการแจ้งเตือนและส่งข้อมูลผ่านระบบเตือนภัยด้านอาหารของสหภาพยุโรป (RASFF: Rapid Alert System for Food and Feed)² ซึ่งจัดทำสรุปรายงานเผยแพร่ในเว็บไซต์ พร้อมทั้งส่งรายละเอียดเกี่ยวกับความผิดปกติของสินค้าให้กับหน่วยงานของประเทศที่สาม ซึ่งเป็นประเทศต้นทาง (Country of Origin) ของสินค้าดังกล่าวตรวจสอบและแก้ปัญหาต่อไป

ในส่วนของการขยายการรายงานเข้าสู่ระบบ RASFF นั้น นอกจากจะประกอบด้วยหน่วยงานตรวจสอบควบคุมของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป คณะกรรมาธิการยุโรปและหน่วยงานด้านความปลอดภัยอาหารแห่งสหภาพยุโรป (European Food Safety Authority: FSA) แล้ว ยังมีประเทศสมาชิกของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European FreeTrade Association: EFTA) ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ และสวิตเซอร์แลนด์ เข้าร่วมด้วย เนื่องจากประเทศสมาชิก EFTA มีมาตรฐานการตรวจสอบควบคุมความปลอดภัยอาหารสูงมาก และมีข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายสินค้าผ่านพรมแดนของสหภาพยุโรปได้โดยเสรี

สถิติที่สหภาพยุโรปตรวจพบสิ่งปนเปื้อนในผักสดที่นำเข้ามาจากไทย

ปี	สารตกค้าง	เชื้อจุลินทรีย์	แมลงศัตรูพืชและโรคพืช	รวม
2547	2	0	0	2
2548	9	8	0	17
2549	12	8	1	21
2550	11	9	0	20
2551	23	2	0	25
2552	15	11	0	26
2553	52	0	1	53
2554	12	6	0	18
2555	19	5	2	26
2556	11	8	0	19
2557	11	4	0	15
2558	7	3	0	10
2559	7	2	0	9

ที่มา: RASFF Portal website

- ปัญหาสารเคมีและเชื้อจุลินทรีย์ตกค้างปนเปื้อนในพืชผัก เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการส่งออกผักสดของไทยไปต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรปซึ่งเป็นตลาดที่มีมาตรฐานความปลอดภัยอาหารสูงมาก เมื่อผักไทยถูกสุ่มตรวจพบสารเคมีตกค้างจำนวนมากและบ่อยครั้งอย่างน่าสังเกตตั้งแต่ปี 2548 และปรากฏชัดขึ้นในปี 2551 ทำให้สหภาพยุโรปมีความเข้มงวดมากขึ้นในเรื่องเอกสารและการตรวจสอบสินค้าพืชผักที่นำเข้ามาจากไทย ซึ่งสินค้าต้องค้างอยู่ที่ด่านนำเข้าเป็นเวลานาน และภาคเอกชนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น

- ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้มีเพียงแต่การปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์และสารตกค้างเท่านั้น แต่มีการตรวจพบศัตรูพืชกักกันของสหภาพยุโรปติดไปกับสินค้าเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังพบการสำแดงเอกสารอันเป็นเท็จ เช่น การสวมชื่อและปลอมแปลง GAP เพื่อส่งออก การแจ้งน้ำหนักไม่ตรงกับที่ส่งออก และการลักลอบนำเข้าสินค้าผัก

² จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของมาตรา 50 มาตรา 51 และมาตรา 52 ของ Regulation 178/2002 (พ.ศ. 2545) ภายใต้สมุดปกขาวว่าด้วยความปลอดภัยอาหาร

สดจากประเทศไทยด้วย³ ทำให้มีความเสี่ยงสูงในการถูกตรวจพบสารพิษตกค้างและศัตรูพืชที่ด่านนำเข้าของสหภาพยุโรป

มาตรการของสหภาพยุโรป

- **ปัญหาสุขอนามัย** (สารเคมีอันตรายตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ปนเปื้อนในสินค้าพืชผักสด)

สหภาพยุโรปมีมาตรการในการควบคุมความปลอดภัยของอาหารที่นำเข้าจากต่างประเทศโดยทั่วไป ดังนี้

(1) **มาตรการสุ่มตรวจ** สินค้าอาหารที่จะนำเข้าไปขายในตลาดสหภาพยุโรปได้จะต้องผ่านการสุ่มตรวจความปลอดภัยที่ด่านนำเข้า แม้ว่าเป็นสินค้าที่ประเทศผู้ส่งออกให้การรับรองมาตรฐานมาแล้ว ซึ่งโดยปกติสุ่มตรวจประมาณร้อยละ 10 หรือในทางปฏิบัติน้อยกว่านั้น เป็นแนวทางปฏิบัติที่ใช้กับทุกประเทศ รวมทั้งประเทศในสหภาพยุโรปด้วยกัน สำหรับสินค้าผักผลไม้สดหากไม่ตรวจที่ด่าน ก็ไปสุ่มตรวจถึงชั้นวางขายในร้านค้า

หากสหภาพยุโรปตรวจพบปัญหาสิ่งปนเปื้อนในสินค้านำเข้าหลายครั้ง และได้แจ้งเตือนผู้ประเทศผู้ส่งออกแล้ว แต่ปัญหาที่ตรวจพบไม่ลดลง สหภาพยุโรปจะออกกฎระเบียบเพิ่มระดับความเข้มงวดในการสุ่มตรวจ

ในส่วนของประเทศไทย สหภาพยุโรปยังตรวจพบการปนเปื้อนในสินค้าผักสดของไทยผ่านทางระบบ RASFF อยู่เป็นจำนวนมาก

(2) **มาตรการตรวจประเมินระบบการควบคุมปัญหา** โดยส่งคณะผู้เชี่ยวชาญจาก Food and Veterinary Office (FVO)⁴ มาตรวจประเมินระบบการจัดการและควบคุมปัญหาสารพิษตกค้างในประเทศผู้ส่งออกต้นทาง ซึ่งจะตรวจตั้งแต่แหล่งปลูก โรงคัดบรรจุสินค้า ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ และด่านตรวจพืช ณ จุดส่งออก ก่อนการส่งออกไปจำหน่ายยังสหภาพยุโรปด้วย

การตรวจประเมินประเทศไทย⁵

- สหภาพยุโรปได้จัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญเดินทางมาตรวจประเมินสินค้าผักสดในประเทศไทยครั้งแรก ช่วงต้นปี 2549 เพื่อประเมินมาตรการการจัดการและควบคุมปัญหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง และได้รายงานสรุปว่าการควบคุมการค้าและการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชไม่มีการให้ข้อมูลและตรวจสอบติดตามอย่างต่อเนื่อง และไม่มั่นใจในมาตรการแก้ปัญหาของไทย เนื่องจากมีระบบตรวจสอบสารตกค้างในพืชผักที่จำกัดเฉพาะพืชเศรษฐกิจและสารเคมีบางชนิดเท่านั้น

³ โอกาสที่ท้าทาย...ผักไทยในอียู, พนารัตน์ เสรีทวีกุล, จดหมายข่าวผลไม้, ฉบับที่ 2 ประจำเดือน มีนาคม 2554

⁴ สำนักงานอาหารและสัตวแพทย์ หรือ เอฟ วี โอ (Food and Veterinary Office – FVO) ของสหภาพยุโรปเป็นหน่วยงานหลักภายใต้กระทรวงสาธารณสุขและคุ้มครองผู้บริโภคของสหภาพยุโรปหรือ DG SANCO ของคณะกรรมาธิการยุโรป ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานของสหภาพยุโรปในด้านความปลอดภัยอาหาร สุขอนามัยสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ และสุขอนามัยพืช FVO มีหน่วยตรวจสอบทั้งในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ประเทศที่สนใจสมัครเป็นสมาชิก และประเทศที่สามที่ส่งออกมาสหภาพยุโรป รวมทั้งประเทศไทย

FVO ส่งคณะไปตรวจสอบในต่างประเทศประมาณปีละ 250 คณะ โดยหนึ่งในสามเป็นการตรวจสอบในประเทศที่สาม ลักษณะการดำเนินงานคือ (1) audit/inspections ระบบในประเทศที่ไปตรวจสอบเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบรับรองมาตรฐาน (Competent Authority-CA) ในประเทศดังกล่าวว่ามีประสิทธิภาพ และสามารถประกันว่าสินค้าที่ส่งออกมายังสหภาพยุโรปได้มาตรฐานตามกฎระเบียบสหภาพยุโรปหรือไม่ (2) จัดทำรายงานผลการตรวจสอบ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน (3) เสนอแนะให้ CA แก้ไขข้อบกพร่องตามที่ระบุในรายงานฯ และ (4) ติดตามผลการดำเนินการแก้ไข

⁵ วิกฤตสารเคมีกำจัดศัตรูพืช: ความเป็นจริงจากมุมมองของสหภาพยุโรป, ฝ่ายข้อมูล มูลนิธิชีววิถี (BioThai), Tue, 2011-02-15

- ในช่วงต้นปี 2551 คณะผู้เชี่ยวชาญเดินทางมาตรวจประเมินครั้งที่ 2 และสรุปว่าการดำเนินการแก้ปัญหาของไทยมีความก้าวหน้าบางส่วน เช่น การจัดฝักอบรมหรือแช่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด การพัฒนาและเพิ่มระบบการควบคุมเกษตรกร โรงบรรจุฝักส่งออก และผู้ส่งออก แต่ไม่ได้ทำให้ปัญหาการปนเปื้อนสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในพืชฝักส่งออกจากประเทศไทยลดลง โดยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่พบนั้น เป็นสารเคมีที่มีพิษร้ายแรงและบางชนิดเป็นสารเคมีที่ห้ามใช้ในประเทศหรือห้ามใช้ในพืชบางชนิดอีกด้วย

- สำหรับการตรวจประเมินครั้งที่ 3 ในเดือนมีนาคม 2553 พบว่าระบบการควบคุมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของไทยยังคงมีความหละหลวม ซึ่งทางคณะผู้ประเมินจากสหภาพยุโรปได้ระบุอย่างชัดเจนว่ากรมวิชาการเกษตรและ โรงบรรจุฝักส่งออกให้ข้อมูลต่อเกษตรกรไม่เพียงพอที่จะป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผลผลิตที่เกินค่า MRLs (Maximum Residue Limits: MRLs) ของสหภาพยุโรป

เนื่องจากยังมีการตรวจพบสารเคมีตกค้างในสินค้าผักสดของไทยผ่านทางระบบ RASFF เพิ่มขึ้นมาก และจากการประเมินผลของคณะ FVO ที่ได้เดินทางไปตรวจประเมินการควบคุมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในไทย สหภาพยุโรปจึงเห็นว่าปัญหาในระบบการผลิตพืชผักของไทยเป็นปัญหาเรื้อรังและแก้ไขได้ยาก จึงเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าพืชผักที่นำเข้ามาจากไทย โดยคณะกรรมการยุโรปได้จัดประเทศไทยอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศ/สินค้านำเข้าที่มีความเสี่ยงสูง (high-risk import) ซึ่งต้องถูกตรวจเข้ม ณ ด่านนำเข้า⁶ มีผลตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2553 เป็นต้นไป เป็นผลให้สินค้าผักสดของไทยต้องถูกสุ่มตรวจ *สารเคมีตกค้าง* 50% ณ ด่านนำเข้า (จากปกติตรวจที่ระดับ 10%) ได้แก่ *ถั้วฝักยาว* (yard long beans)⁷ *ฝักในตระกูลมะเขือ* (aubergines) และ *ฝักในตระกูลกะหล่ำ* (Brassica vegetables) ที่เป็น *ผักสดหรือแช่เย็น*⁸ โดยสินค้าต้องถูกกัก ณ ด่านนำเข้า จนกว่าจะได้รับผลตรวจจากห้องปฏิบัติการ (laboratory) สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบเป็นภาระของผู้นำเข้า

เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2553 สหภาพยุโรปได้ประกาศกฎระเบียบเพิ่มเติม⁹ โดยกำหนดชนิดของยาฆ่าแมลง¹⁰ ภายใต้การสุ่มตรวจเข้มสินค้าผักนำเข้าจากไทย 50% เป็นการลดเวลาและภาระที่ต้องตรวจหายาฆ่าแมลงทุกชนิด เนื่องจากไม่มีการระบุไว้อย่างชัดเจนในกฎระเบียบฉบับแรก โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2553

⁶ Commission Regulation (EC) No 669/2009 of 24 July 2009 implementing Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council as regards the increased level of official controls on imports of certain feed and food of non-animal origin and amending Decision 2006/504/EC (*ตาม REGULATION (EC) No 882/2004 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 29 April 2004 on official controls performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules*) เพื่อควบคุมและตรวจสอบความปลอดภัยของสินค้าอาหารมนุษย์และอาหารสัตว์ที่มีได้มีแหล่งกำเนิดมาจากสัตว์ (non animal origin) ให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการยุโรปมีการพิจารณาบททวนรายชื่อประเทศ รายการสินค้าและเปอร์เซ็นต์ของการสุ่มตรวจเข้มทุก 4 เดือนเป็นอย่างน้อย

⁷ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำสหภาพยุโรป ได้เข้าพบกับเจ้าหน้าที่ DG-SANCO ซึ่งเป็นผู้ดูแลมาตรการสุ่มตรวจเข้มพืชผักไทย และได้ท้วงติงต่อมาตรการสุ่มตรวจเข้มในผักประเภทถั้วทั้งหมด เนื่องจากไทยส่งออกถั้วหลายประเภท แต่ถั้วฝักยาวเท่านั้นที่มีปัญหาการตรวจพบยาฆ่าแมลงตกค้าง สหภาพยุโรปจึงเปลี่ยนเป็นตรวจเข้ม 50% เฉพาะถั้วฝักยาว (yard long bean) ไม่ใช่ฝักในตระกูลถั้วทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในร่างระเบียบตั้งแต่แรก

⁸ ตามรายการในภาคผนวกที่ 1 (Annex I) ของ Commission Regulation (EC) No 669/2009

⁹ Commission Regulation (EC) No 212/2010 of 12 March 2010 amending Regulation (EC) No 669/2009 implementing Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council as regards the increased level of official controls on imports of certain feed and food of non-animal origin

¹⁰ จากฐานข้อมูล RASFF ที่มีการตรวจพบสารเคมีตกค้างในสินค้าผักสดที่นำเข้าจากไทยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการการยุโรปได้แก้ไขมาตรการคุ้มครองตรวจสอบสารฆ่าแมลงตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ในผักและผลไม้ที่นำเข้ามาจากประเทศต่างๆ เป็นระยะๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับไทยมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

- **Review ครั้งที่ 1** มีผลตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2553 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 50% ในถั่วฝักยาว มะเขือ กะหล่ำ ที่เป็นผักสดหรือแช่เย็น และให้ตรวจเพิ่มในส่วนที่เป็นผักสดแช่แข็งด้วย
 - ขยายการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในผักชี (coriander leaves) และกะเพรา-โหระพา (holy, sweet basil) เฉพาะที่เป็นผักสด
 - ขยายการคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี (coriander leaves) กะเพรา-โหระพา (holy, sweet basil) และสะระแหน่ (mint) เฉพาะที่เป็นผักสด
- **Review ครั้งที่ 4** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 50% ในถั่วฝักยาว มะเขือ กะหล่ำ และที่ระดับ 20% ในใบผักชี กะเพรา-โหระพา และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - เพิ่มการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 10% ในพริก ทั้งสด แช่เย็น และแช่แข็ง
- **Review ครั้งที่ 10** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในผักชี กะเพรา โหระพา และที่ระดับ 10% ในพริก และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - ลดระดับการคุ้มครอง*สารเคมีตกค้าง*ในถั่วฝักยาว มะเขือ และกะหล่ำ จาก 50% ลดลงเหลือ 20% เนื่องจากผลการคุ้มครองที่ผ่านมามีอยู่ในระดับที่น่าพอใจ
- **Review ครั้งที่ 11** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2556 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ กะหล่ำ และที่ระดับ 10% ในพริก และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - ลดระดับการคุ้มครอง*สารเคมีตกค้าง*ในผักชี กะเพรา และโหระพา จาก 20% เหลือ 10% เนื่องจากผลการคุ้มครองที่ผ่านมามีอยู่ในระดับที่น่าพอใจ
- **Review ครั้งที่ 12** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ และระดับ 10% ในพริก ผักชี กะเพรา โหระพา และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - ลดระดับการคุ้มครอง*สารเคมีตกค้าง*ในกะหล่ำจาก 20% เหลือ 10%
- **Review ครั้งที่ 14** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ และระดับ 10% ในพริก ผักชี กะเพรา โหระพา และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - ยกเลิกการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ในกะหล่ำ
- **Review ครั้งที่ 15** มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2557 เป็นต้นไป
 - คงการคุ้มครองตรวจสอบ*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ และระดับ 10% ในพริก ผักชี กะเพรา โหระพา และคุ้มครองตรวจสอบ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ที่ระดับ 10% ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - เพิ่มการคุ้มครอง*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในใบพลู (Betel leaves, Piper betle L.) ที่ระดับ 10%

- Review ครั้งที่ 19 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ และระดับ 10% ในพริก
 - ยกเลิกการสุ่มตรวจเข้ม*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในผักชี กะเพรา โหระพา และสะระแหน่
 - เพิ่มการสุ่มตรวจ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในใบพลูจากระดับ 10% เป็น 50%
- Review ครั้งที่ 20 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก และ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในใบพลู 50%
- Review ครั้งที่ 21 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2558 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก และ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในใบพลู 50%
- Review ครั้งที่ 22 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก
 - ยกเลิกการสุ่มตรวจ*เชื้อซัลโมเนลล่า*ในใบพลู
- Review ครั้งที่ 23 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก
- Review ครั้งที่ 24 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2559 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก
- Review ครั้งที่ 25 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก
- Review ครั้งที่ 26 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก
- Review ครั้งที่ 27 มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 เป็นต้นไป¹¹
 - คงการสุ่มตรวจเข้ม*สารเคมีตกค้าง*ที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ, ระดับ 10% ในพริก

- ปัญหาสุขอนามัยพืช (แมลงศัตรูพืชติดไปกับสินค้าพืชผักสด)

สหภาพยุโรป มีกฎระเบียบที่ใช้ควบคุมสุขอนามัยพืช (Plant Health) คือ Directive 2000/29/EC ซึ่งกำหนดชนิดศัตรูพืชกักกัน ซึ่งเป็นศัตรูพืชที่ไม่มีในประเทศผู้นำเข้า หากมีศัตรูพืชกักกันติดไปกับสินค้าที่นำเข้า จะต้องสูญเสียงบประมาณในการศึกษาวิจัยเพื่อหาวิธีกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ติดเข้าไปประดับสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ ภายในประเทศ นอกจากนี้ ยังมีชนิดพืชที่ห้ามนำเข้า ชนิดพืชควบคุม และเงื่อนไขในการนำเข้าสินค้าพืชที่ใช้ควบคุมภายในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ซึ่งกฎระเบียบดังกล่าวใช้กับสินค้าที่นำเข้าจากประเทศที่ 3 ด้วย¹²

¹¹ COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2017/1142 of 27 June 2017 amending Annex I to Regulation (EC) No 669/2009 as regards the list of feed and food of non-animal origin subject to an increased level of official controls on imports

¹² โอกาสที่ท้าทาย...ผักไทยในอียู, จดหมายข่าวผลใบ ฉบับที่ 2 ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2554

สหภาพยุโรปได้ตรวจพบศัตรูพืชที่ชุกกักกัน (Quarantine pests) ได้แก่ หนอนซอนไบ แมลงหรีวขาว เพลี้ยไฟ และแมลงวันผลไม้ ในสินค้าพืชผักที่นำเข้าจากประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง¹³ โดยระหว่างปี 2547-2553 มีการตรวจพบปัญหาสุขอนามัยพืชในผักไทย 6,869 ครั้ง แบ่งเป็นแมลงศัตรูพืช 3,247 ครั้ง และขาดใบรับรองสุขอนามัยพืช 3,622 ครั้ง¹⁴ ดังนั้น ปลายปี 2553 **สหภาพยุโรปจึงเตรียมออกกฎระเบียบรับรองการนำเข้าผักสดจากไทย** ซึ่งเป็นพืชควบคุม (Regulated plants) ของสหภาพยุโรป¹⁵ 5 กลุ่ม 16 ชนิด ได้แก่ (1) ตระกูล *Ocimum spp.* (กะเพรา โหระพา แมงลัก ยี่หระ) (2) ตระกูล *Momordica charantia* (มะระจีน มะระขี้นก) (3) ตระกูล *Solanum melongena* (มะเขือเปราะ มะเขือยาว มะเขือม่วง มะเขือเหลือง มะเขือขาว มะเขือขื่น) (4) ตระกูล *Capsicum spp.* (พริกหยวก พริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู) และ (5) ตระกูล *Eryngium foetidum* (ผักชีฝรั่ง) เนื่องจากมีการตรวจพบศัตรูพืชในสินค้าผักที่ดำนนำเข้าเป็นจำนวนมาก ทั้งที่มีใบรับรองสุขอนามัยพืชแนบมากับสินค้าที่ส่งออกจากไทย¹⁶

การแก้ปัญหาของไทย

- **ปัญหาสุขอนามัย** (สารเคมีอันตรายตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ปนเปื้อน)

ภาครัฐไทยได้พยายามแก้ไขปัญหาตลอด เริ่มจากในปี 2550 กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์กำหนดชนิดพืชผักที่ต้องตรวจสอบสารตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ก่อนส่งออกปศสหภาพยุโรป ได้แก่ กระเจี๊ยบสด หน่อไม้ฝรั่ง ชิง พริก ผักชีไทย ผักชีฝรั่ง ใบกระเพรา ใบโหระพา ผักแขยง ใบสะระแหน่ ผักแพรว ต้นหอม ผักคื่นช่อ ใบกุยชั้ ดอกกุยชั้ ชะอม ตะไคร้ ผักบุ้ง ผักแว่น ผักกระเฉด ใบบัวบก ใบชะพลู ผักโขมแดง ถั่วฝักยาว พริกชี้หนู และ ผักปลั่ง ต้องมีหนังสือรับรองผลการตรวจสอบวิเคราะห์ของกรมวิชาการเกษตร หรือห้องปฏิบัติการของหน่วยงานอื่นที่กรมวิชาการเกษตรให้การรับรอง¹⁷

ต่อมาในปี 2552 กรมวิชาการเกษตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการออกใบรับรองสุขอนามัย¹⁸ รวมทั้งพืชควบคุมเฉพาะ ที่ต้องผ่านการตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์หรือสารเคมีอันตรายเป็นการเฉพาะ (ชนิดพืช/ประเทศ) ก่อนการส่งออก¹⁹ อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปยังคงสุ่มตรวจพบสิ่งปนเปื้อนติดไปกับสินค้าพืชผักไทยเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง

¹³ มาตรการควบคุมพิเศษกับการส่งออกผักและผลไม้สดไปสหภาพยุโรป, รุ่งทิวา รอดจันทร์, น.ส.พ.กสิกร ปีที่ 86 ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน 2556

¹⁴ มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีของสหภาพยุโรปกับการค้าระหว่างประเทศ, พิมพ์ชนก วอนขอพร (อัครราชทูตฝ่ายการพาณิชย์ สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์), วันที่ 29 สิงหาคม 2556

¹⁵ Annex V, Part B of EU Directive 2000/29/EC กำหนดรายละเอียดชนิดพืชประเภทผัก ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ การส่งออกสินค้าพืชดังกล่าว ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยพืชอย่างเข้มงวด

¹⁶ การส่งออกสินค้าพืชผักไปยังสหภาพยุโรป ต้องผ่านขั้นตอนการตรวจรับรองโดยหน่วยงาน National Plant Protection Organization (NPPO) ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบของไทย คือ กรมวิชาการเกษตร โดยพืชผักที่จัดเป็นสินค้าควบคุมจะต้องผ่านการตรวจสอบและมีใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate) แนบไปกับสินค้าทุกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันว่าสินค้าได้มีการตรวจสอบ และเป็นไปตามกฎระเบียบของสหภาพยุโรป

¹⁷ ประกาศกรมการค้าต่างประเทศเรื่อง กำหนดชนิด หรือประเภทของผักและผลไม้ที่ต้องมีหนังสือรับรองในการส่งออก พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 30 เมษายน 2550

¹⁸ ประกาศกรมวิชาการเกษตรเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัย พ.ศ. 2552

¹⁹ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2552, ประกาศฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552 (ชนิดพืชที่ต้องตรวจสอบสารเคมีตกค้างก่อนส่งออกปศสหภาพยุโรป ได้แก่ พริก หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว ชิง และตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ปนเปื้อนก่อนส่งออกปศสหภาพยุโรป นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ ได้แก่ ผักชีไทย ผักชีฝรั่ง กระเพรา โหระพา ผักคื่นช่อ สะระแหน่ ผักแพรว ต้นหอม คื่นช่าย กุยชั้ ชะอม ตะไคร้ ผักบุ้ง ผักแว่น ผักกระเฉด ใบบัวบก ใบชะพลู ผักโขม ถั่วฝักยาว หน่อไม้ฝรั่ง พริกชี้หนูสด ผักปลั่ง และ ฉบับที่ 2 เพิ่มชนิดพืชที่ต้องตรวจสอบสารเคมีตกค้างก่อนส่งออกปศสหภาพยุโรป นอร์เวย์ ได้แก่ มะเขือ) และ ประกาศฯ พ.ศ. 2556 (ยกเลิก ประกาศฯ พ.ศ. 2552 ทั้ง 2 ฉบับ) โดยมีพืชผักที่ต้องผ่านการตรวจสอบสารเคมีตกค้างก่อนส่งออกปศสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธ์รัฐสวิส

- ปัญหาสุขอนามัยพืช (โรคแมลงศัตรูพืช)

เดือนธันวาคม 2553 ทางกรมวิขาการเกษตรได้เจรจากับสหภาพยุโรป ขอให้ชะลอการห้ามนำเข้าสินค้าผักสดจากไทย เนื่องจากเห็นว่าหากถูกระงับการนำเข้าแล้ว การขอให้ยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าจะมีความยุ่งยากและใช้เวลานานในการตรวจสอบ โดยไทยเสนอขอใช้มาตรการตรวจเข้ม (Self Control/Self Ban) แบบ 100 % ก่อนการส่งออกผักที่มีปัญหาทั้ง 16 ชนิด มายังสหภาพยุโรป และประธานผู้แทนการค้าไทย (นายเกียรติ สิทธิอมร) ได้ทำหนังสือถึงสหภาพยุโรป แจ้งว่าประเทศไทยจะดำเนินการตรวจสอบสินค้าก่อนการส่งออก 100% ซึ่งสหภาพยุโรปตอบรับข้อเสนอมของไทย และได้เข้ามาขอจดหมายตอบรับเรื่องดังกล่าวต่อประธานผู้แทนการค้าไทยเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554 ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้กำหนดเงื่อนไขว่า หากมีการตรวจพบศัตรูพืชในผักกลุ่มเสี่ยงดังกล่าวติดไปกับสินค้าเกินกว่า 5 ครั้งภายในระยะเวลา 1 ปี (ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ที่ปฏิบัติได้ยากมาก) จะห้ามนำเข้าผักสดทั้ง 16 ชนิดจากไทยทันที เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

แม้ว่าการส่งออกพืชผักทั้ง 16 ชนิดของไทยไปสหภาพยุโรปมีมูลค่าไม่มากนัก แต่หากมีการระงับการนำเข้าพืชผักดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าพืชผักของไทยในระยะยาว เพื่อป้องกันมิให้สหภาพยุโรประงับการนำเข้าสินค้าพืชผักจากประเทศไทย กรมวิขาการเกษตรจึงได้จัดทำระบบการแก้ปัญหาศัตรูพืช โดยกำหนดมาตรการควบคุมพิเศษสำหรับการส่งออกผัก 5 กลุ่ม 16 ชนิด คือ (1) กลุ่ม *Ocimum* spp. ได้แก่ กะเพรา โหระพา แมงลัก ยี่หระ (2) กลุ่ม *Capsicum* spp. ได้แก่ พริกหยวก พริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู (3) กลุ่ม *Solanum melongena* ได้แก่ มะเขือเปราะ มะเขือยาว มะเขือม่วง มะเขือเหลือง มะเขือขาว มะเขือขึ้น (4) กลุ่ม *Momordica charantia* ได้แก่ มะระจีน มะระขี้นก และ (5) กลุ่ม *Eryngium foetidum* ได้แก่ ผักชีฝรั่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2554 เป็นต้นไป โดยชะลอการออกใบรับรองสุขอนามัย (Sanitary Certificate) และสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) สำหรับสินค้าพืชผักสดไปสหภาพยุโรปไปก่อนจนกว่าผู้ส่งออกได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมพิเศษการส่งออกผักไปสหภาพยุโรป²⁰ สินค้าพืชผักทั้ง ๑๖ ชนิดที่ไม่มีใบรับรองแนบไปกับสินค้าถือว่าเป็นการลักลอบส่งออก และต้องถูกดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

สินค้าที่ส่งออกได้ต้องมาจากแปลงของเกษตรกรที่เป็นเครือข่ายของโรงคัดบรรจุ²¹ และโรงคัดบรรจุที่ได้รับการรับรองระบบ GMP จากกรมวิขาการเกษตร ก็ต้องจดทะเบียนแจ้งแปลงเกษตรกรเครือข่าย (contracted farm) เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าผักที่ส่งออกมาจากแปลงเกษตรกรและโรงคัดบรรจุใด (traceability) และสินค้าพืชผักที่จะส่งออกต้องผ่านการตรวจสอบสารตกค้างและจุลินทรีย์โดยห้องปฏิบัติการกรมวิขาการเกษตร หรือห้องปฏิบัติการเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของกรมวิขาการเกษตร ซึ่งใบรายงานผลการวิเคราะห์จากการสุ่มตรวจสอบสินค้าของห้องปฏิบัติการเอกชน จะต้องส่งมาให้เจ้าหน้าที่กรมวิขาการเกษตรออกใบรับรองสุขอนามัยให้แก่ผู้ส่งออก สำหรับการตรวจสอบศัตรูพืชก็เช่นกัน ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของกรมวิขาการเกษตร ทั้งนี้ ต้องมีการสุ่มตรวจศัตรูพืชก็เช่นกัน ณ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ หากตรวจสอบแล้วไม่พบศัตรูพืชก็เช่นกัน เจ้าหน้าที่จะออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้แก่ผู้ส่งออก แต่ถ้าตรวจพบศัตรูพืชจะมีการแจ้งเตือนและไม่อนุญาตส่งออกจนกว่าจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบการผลิต ทั้งนี้ เมื่อสหภาพยุโรปอนุมัติรายชื่อโรงคัดบรรจุแล้ว จึงจะสามารถส่งออกสินค้าผักดังกล่าวเข้ามาขายในตลาดสหภาพยุโรปได้²² (รายละเอียดในภาคผนวก 3 มาตรการควบคุมพิเศษการส่งออกผักและผลไม้สดไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธ์รัฐสวิส)

ได้แก่ ขิง ถั่วฝักยาว ค่ะน้า กวางตุ้ง พริก หน่อไม้ฝรั่ง ผักชีไทย กระเจี๊ยบเขียว มะเขือ และต้องผ่านการตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ปนเปื้อน ได้แก่ พริก ถั่วฝักยาว หน่อไม้ฝรั่ง ผักชีไทย ผักชีฝรั่ง กะเพรา โหระพา สะระแหน่ ขึ้นฉ่าย ผักคะแยง ผักแพรว ต้นหอม กุยช่าย ชะอม ตะไคร้ ผักบุ้ง ผักแว่น ผักกระเฉด ใบบวบก ใบชะพลู ผักโขม ผักปลั่งเฉพาะที่เป็นพืชผักสด

²⁰ ประกาศกรมวิขาการเกษตร เรื่องการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชและใบรับรองสุขอนามัยสำหรับสินค้าพืชผักสดไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธ์รัฐสวิส ลงวันที่ 8 มีนาคม 2554

²¹ โรงคัดบรรจุมีหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการดูแล ควบคุม การจัดการแปลงพืชในเรื่องสารเคมีที่อนุญาตให้ใช้สารเคมีที่ห้ามใช้ การปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์และการควบคุมศัตรูพืช ฯลฯ

²² คู่มือหลักเกณฑ์การจัดทำเอกสารมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ กรมวิขาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- หลังจากการดำเนินการตามมาตรการควบคุมพิเศษมาได้ระยะหนึ่ง กรมวิชาการเกษตรเห็นว่ามาตรการดังกล่าว เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยจากการตรวจพบสารเคมีตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ในผักสดได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย ในเดือนมกราคม 2555 จึงได้รวมผักกลุ่มที่ถูกสุ่มตรวจเข้มสารเคมีตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ปนเปื้อนอีก 6 ชนิด ได้แก่ ถั่วฝักยาว ผักกาดขาว ผักคะน้า สะระแหน่ ผักชี และขึ้นฉ่าย เป็นสินค้าในระบบมาตรการควบคุมพิเศษด้วย²³ ทำให้มีผักจำนวน 22 ชนิดที่อยู่ภายใต้มาตรการควบคุมการส่งออกปาสภาพยุโรป ตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2555 เป็นต้นไป
- ปัจจุบันมีโรคตัดบรรจุกที่อยู่ในระบบบัญชีรายชื่อโรคตัดบรรจุก (Establishment list: EL) ตามมาตรการควบคุมพิเศษ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ส่งออกผักไทยมาสหภาพยุโรปจำนวน 26 ราย ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้มีการปรับเปลี่ยนรายการชนิดผักที่อนุญาตให้ส่งออกได้เพิ่มเติมหรือระงับการส่งออกบางรายการของแต่ละโรคตัดบรรจุกเป็นระยะ (รายละเอียดในภาคผนวก 4 บัญชีรายชื่อโรคตัดบรรจุก (Establishment list) ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกผักไทยไปสหภาพยุโรป)
- มาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรคตัดบรรจุกหรือมาตรการ EL ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเรื่องการตรวจพบศัตรูพืชอย่างเป็นทางการยอมรับจากสหภาพยุโรป และเป็นต้นแบบที่ DG SANCO ใช้ในการเจรจากับประเทศอื่นๆ ที่มีปัญหาศัตรูพืชเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ DG SANCO ได้ขอให้ประเทศไทยจัดการศึกษาดูงานให้กับคณะเจ้าหน้าที่ของประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 18 - 20 พฤษภาคม 2555²⁴
- ในระหว่างวันที่ 9 - 18 ตุลาคม 2555 คณะเจ้าหน้าที่ FVO สหภาพยุโรป ได้เข้ามาตรวจประเมินระบบการควบคุม ตรวจสอบและรับรองสุขอนามัยพืช โดยเฉพาะการดำเนินการตามมาตรการ EL การตรวจประเมินดังกล่าว เป็นการตรวจประเมินระบบการผลิตผักและผลไม้สดส่งออกของประเทศไทย ตั้งแต่การผลิตในแปลงเกษตรกร โรงคัดบรรจุ รวมถึงขั้นตอนการส่งออกสินค้า ณ ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ผลการตรวจประเมินโดยสรุปว่า ประเทศไทยมีการพัฒนากระบวนการส่งออกผักผลไม้สดเป็นอย่างมาก และมีการควบคุมระบบการผลิตที่ดีขึ้น โรงคัดบรรจุดำเนินการตามมาตรการ EL โดยมีระบบควบคุมตนเองเพื่อลดความเสี่ยงและมีระบบตามสอบสินค้า การควบคุมกระบวนการผลิตครอบคลุมในเรื่องความปลอดภัยด้านสารเคมีตกค้าง การปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ รวมถึงการจัดการด้านศัตรูพืช มาตรการ EL เป็นระบบที่มีความเชื่อมโยง ต่อเนื่อง และมีความเข้มแข็ง (Consistent and robust system) ซึ่งคณะผู้ตรวจประเมิน FVO จะนำผลการตรวจประเมินเสนอ Standing Committee on Plant Health พิจารณาร่วมกับการ ตัดสินใจของ DG SANCO ในการยกเลิกการกำหนดมาตรการห้ามนำเข้ากรณีตรวจพบศัตรูพืชกักกัน 5 ครั้งต่อปี ในสินค้าพืชผัก 5 กลุ่ม ต่อไป²⁵
- ปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตรได้ออกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืช สำหรับสินค้าผักผลไม้สดส่งออกปาสภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธรัฐสวิส พ.ศ. 2556 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2556
- ผลการทบทวน (review) มาตรการสุ่มตรวจเข้มสารฆ่าแมลงตกค้างและเชื้อจุลินทรีย์ของสหภาพยุโรป ครั้งล่าสุด การสุ่มตรวจเข้มสารเคมีตกค้างลดลงเหลือที่ระดับ 20% ในถั่วฝักยาว มะเขือ และระดับ 10% ในพริก มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2560 เป็นต้นไป

²³ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่องการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชและใบรับรองสุขอนามัยสำหรับสินค้าพืชผักสดไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธรัฐสวิส (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555

²⁴ อ้างแล้วใน 12

²⁵ อ้างแล้วใน 12

ผลกระทบกับการส่งออก

- สินค้าผักสด โดยเฉพาะที่เป็นสินค้าผักสดรวมพร้อมปรุง (prepared vegetable mixes ready-to-cook) ซึ่งเป็นสินค้ายอดนิยมสูง วางจำหน่ายในตลาดบับ ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสินค้าที่มี shelf life ที่สั้นมาก หากถูกตรวจเข้มซึ่งใช้ระยะเวลาการตรวจสอบนานขึ้น ทำให้ไม่อยู่ในสภาพสดพอที่จะวางขายบนชั้นได้ ทางร้านค้าก็จะหาสินค้าอื่นขึ้นชั้นแทน

- สินค้าพืชผักจากโรงคัดบรรจุ Establishment list มีต้นทุนที่สูงขึ้น และผู้ส่งออกสินค้าผักสดไปสหภาพยุโรปที่มีคุณภาพต้องถูกตรวจเช่นเดียวกับผู้ส่งออกที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าผักสดไทยลดลง และมีการนำเข้าจากแหล่งอื่นทดแทน รวมทั้งมีการนำเข้าผักอบแห้งแทนผักสด เช่น กะเพราอบแห้ง

- ไทยอาจเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศคู่แข่งในอาเซียน เช่น เวียดนาม ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย ตลอดจนอเมริกาใต้ที่มีภูมิอากาศคล้ายเมืองไทย²⁶ รวมถึงคู่แข่งจากแอฟริกา (เช่น เคนยา) ซึ่งได้เปรียบอยู่แล้วในเรื่องภาษีศุลกากร รวมทั้งเนเธอร์แลนด์ ที่สามารถทำกรีนเฮาส์ ปลูกพืชผักเมืองร้อนได้หลายชนิด เช่น โหระพา กระชาย แมก ลั่นทม ต่างจากผักของไทยแท้ๆ แต่ผู้ประกอบการไทยในยุโรปก็ยังคงเห็นว่าผักจากประเทศคู่แข่งมีคุณภาพใกล้เคียง และรสชาติไม่เหมือนกับผักไทย อย่างไรก็ตาม หากผู้บริโภคเริ่มเคยชินกับรสชาติสินค้าผักจากประเทศอื่นๆ ในที่สุดก็อาจเปลี่ยนรสนิยมในการบริโภคไปได้

การนำเข้าผักสดแช่เย็นแช่แข็งของสหภาพยุโรป (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ประเทศ	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559
รวม	2,267.5	2,474.6	3,598.9	3,331.7	3,015.2	3,231.8	3,422.4	2,940.6	3,192.07	3,170.2	2,948.9	3,242.1
1. โมร็อกโก	516.0	483.2	979.5	773.5	745.8	777.8	772.6	719.3	854.3	975.5	946.3	1,029.5
2. จีน	156.3	233.8	260.6	257.6	231.9	319.4	359.7	256.9	249.8	229.0	226.3	275.0
3. ตุรกี	221.6	219.8	337.0	340.9	324.0	313.5	243.1	192.4	202.1	222.2	197.9	256.6
4. อียิปต์	184.2	191.7	253.6	259.2	239.7	258.8	306.2	238.9	280.7	254.8	219.7	250.7
5. เปรู	95.8	124.7	151.9	169.5	155.5	164.7	188.0	201.2	213.5	215.6	211.0	218.8
6. อิสราเอล	314.0	333.4	529.8	394.8	374.4	398.6	407.7	354.7	329.1	220.4	183.1	194.5
7. เคนยา	189.0	221.9	258.9	277.2	220.4	222.1	230.2	222.9	202.5	212.5	198.0	188.6
เม็กซิโก	10.4	13.0	24.5	30.4	35.2	40.8	48.8	49.5	56.5	49.8	39.0	44.8
อินเดีย	8.3	12.8	17.7	27.1	25.1	30.4	29.6	30.4	37.7	41.7	38.1	39.3
ชิลี	29.9	32.9	43.1	48.0	34.5	53.2	73.8	47.0	39.2	46.2	30.7	36.1
18. ไทย	57.7 (2.54%)	64.8 (2.62%)	73.0 (2.03%)	71.7 (2.15%)	54.0 (1.79%)	47.8 (1.48%)	37.5 (1.1%)	30.8 (1.05%)	29.9 (0.94%)	29.5 (0.93%)	25.7 (0.87%)	27.3 (0.84%)
ตูนีเซีย	9.4	10.8	19.1	22.4	24.1	35.5	42.8	25.0	29.5	25.4	23.1	24.2
โดมินิกัน	5.4	7.8	10.6	15.0	15.4	10.7	14.4	15.2	18.3	22.1	20.2	20.0
เวียดนาม	1.9	2.6	3.3	3.6	3.4	4.3	9.6	6.7	7.0	6.6	6.1	7.1
ลาว	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.03	0.08	0.05	0.4	3.8	3.2
มาเลเซีย	0.1	0.1	0.2	0.6	0.5	0.6	1.5	3.1	2.7	2.5	2.3	2.0
กัมพูชา	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.002	0.07	2.3	4.5	4.1	0.5	0.6

ที่มา: World trade Atlas

- อย่างไรก็ตาม ประเทศอื่นๆ ก็มีปัญหาระดับการค้าปนเปื้อนในสินค้าพืชผักที่ส่งออกไปสหภาพยุโรปและถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศ/สินค้านำเข้าที่มีความเสี่ยงสูง (high-risk import) ซึ่งต้องถูกตรวจเข้ม ณ ด่านนำเข้าเช่นกัน ได้แก่ Dominican Republic (พริกหวาน พริก ถั่วฝักยาว) ตุรกี (พริกหวาน) อียิปต์ (พริก พริกหวาน) จีน (บรอกโคลีจีน) เคนยา (ถั่วลิ้นเต่า) เวียดนาม (ผักชี parsley กระเจี๊ยบ พริก) กัมพูชา (ถั่วฝักยาว)²⁷ เป็นต้น

²⁶ ครัวไทยรับมือผักขาดตลาด อียู. หน่วยงานซื้อเวียดนาม-กัมพูชา, <http://www.biothai.net/news/7304>

²⁷ COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2017/1142 of 27 June 2017 amending Annex I to Regulation (EC) No 669/2009 as regards the list of feed and food of non-animal origin subject to an increased level of official controls on imports

สรุปและข้อเสนอแนะ

- ไทยส่งออกผักสด โดยเฉพาะผักสดแช่เย็น ไปสหภาพยุโรปได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากอาหารไทยเป็นที่นิยมในยุโรปมาก ผู้ประกอบการไทยบางรายจึงมีการส่งออกพืชผักที่ไม่มีคุณภาพและความปลอดภัยปนไปด้วย เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ
- เมื่อสหภาพยุโรปส่งตรวจพบสิ่งปนเปื้อนในสินค้าพืชผักจากไทยมากขึ้น จึงได้เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสารตกค้าง เชื้อจุลินทรีย์และศัตรูพืช ในสินค้าผักสดจากไทย ทั้งผู้ส่งตรวจที่ด่านนำเข้า โกดังเก็บสินค้า และสถานที่วางจำหน่าย หากพบว่ามีกรณีปนเปื้อนก็ให้ทำลายทิ้งทันที ไปจนถึงได้จัดประเทศไทยอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศ/สินค้านำเข้าที่มีความเสี่ยงสูง (high-risk import) ซึ่งต้องถูกตรวจเข้ม ณ ด่านนำเข้า เริ่มต้นที่ *ถั่วฝักยาว ผักในตระกูลมะเขือ และผักในตระกูลกะหล่ำ* ที่เป็นผักสดหรือแช่เย็น โดยสินค้าต้องถูกกัก ณ ด่านนำเข้าจนกว่าจะได้รับผลตรวจจากห้องปฏิบัติการ (laboratory) ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และจากการตรวจพบศัตรูพืชกักกันในสินค้าพืชผักที่นำเข้าจากประเทศไทยเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง สหภาพยุโรปจึงเตรียมห้ามนำเข้าผักสดจากไทยที่เป็นพืชควบคุมของสหภาพยุโรป 16 ชนิด แม้ว่าปริมาณการนำเข้าพืชผักทั้ง 16 ชนิดมีมูลค่าไม่มากนัก แต่หากมีการระงับการนำเข้าพืชผักชนิดดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าพืชผักจากไทยในระยะยาว
- ไทยได้ดำเนินการแก้ปัญหาเป็นลำดับ จนมาถึงการใช้มาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อ หรือ มาตรการ EL เพื่อแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนในผักที่ส่งออกไปสหภาพยุโรป โดยมีระบบควบคุมกระบวนการผลิตที่เชื่อมโยงต่อเนื่องครอบคลุมในเรื่องความปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง การปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ รวมถึงการจัดการด้านศัตรูพืช ถึงแม้จะแก้ปัญหาได้ในระดับที่น่าพอใจ แต่ไทยส่งออกผักสดไปยุโรปได้ในปริมาณที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และเสียส่วนแบ่งตลาดบางส่วนให้กับผักจากประเทศคู่แข่งในอาเซียน ละตินอเมริกา แคริบเบียน แอฟริกา รวมทั้งเกษตรกรในท้องถิ่นด้วย ซึ่งไทยจะต้องเร่งปรับตัวให้เร็วที่สุด ก่อนที่ผู้บริโภครจะเริ่มเคยชินกับสินค้าจากประเทศอื่นหรือสินค้าท้องถิ่นที่เข้ามาทดแทน
- ทั้งนี้ ปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าผักสดไทยในตลาดสหภาพยุโรป คือการที่สหภาพยุโรปยกเลิกการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP) กับไทยตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป
- ปัญหามาตรฐานความปลอดภัยอาหารของสหภาพยุโรป เป็นความท้าทายของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของไทย ซึ่งผู้ประกอบการและเกษตรกรไทยมีศักยภาพในการปรับตัวตามความต้องการของตลาดอยู่แล้ว หากภาครัฐและภาคเอกชนร่วมมือกันอย่างเต็มที่ในการยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าพืชผักของไทยให้ได้มาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก โดยเฉพาะประเทศที่มีมาตรฐานความปลอดภัยอาหารสูง เช่น สหภาพยุโรป ทั้งการผลิตเพื่อส่งออกและขยายไปถึงการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศอย่างทั่วถึง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคในประเทศ ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับประเทศ ไปจนถึงสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ประกอบการและเกษตรกรตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วย
- ดังนั้น ภาครัฐควรร่วมมือกับภาคเอกชนในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและการใช้นวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ผักแปรรูปที่มีศักยภาพในการส่งออก ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผักสด เพื่อส่งออกทดแทนผักสดให้มากขึ้น ซึ่งเป็นสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าผักสดตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain)

เอกสารอ้างอิง

- ผักไทยไปยุโรป : รุ่งหรือร่วง ?, www.thaieurope.net, 26 ก.พ. 2553
- โอกาสที่ทำนาย...ผักไทยในอียู, จดหมายข่าวผลไม้ ฉบับที่ 2 ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2554
- การส่งออกผักและผลไม้สดไปสหภาพยุโรปไม่ง่ายอย่างที่คิด, งามจิตร์ ดวงดี, จดหมายข่าวผลไม้ ฉบับที่ 3 เมษายน 2555
- ผักไทยไปอียู – อียูจะแบนผักไทยจริงหรือ?, www.thaieurope.net, 16 ก.พ. 2554
- ข้อมูลการแก้ไขปัญหาการนำเข้าสินค้าผักสดจากไทยมายังสหภาพยุโรป, สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงลอนดอน, พฤษภาคม 2555
- ผลการสัมมนาและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ Food Safety Control: EU Member States' Experiences and Practices, 28 ก.ย. 2554
- การส่งออกผักและผลไม้สดไทยไปสหภาพยุโรป, สิรินาฏ พรศิริประทาน, สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD)
- นโยบายความปลอดภัยด้านอาหารของสหภาพยุโรป ความท้าทายสำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารไทยไปตลาดสหภาพยุโรป, อาจารย์ ถาวรมาศ สำหรับคณะผู้แทนไทยประจำสหภาพยุโรป, สิงหาคม 2556

ภาคผนวก 1 การปลูกผักของไทยปี 2558

ชนิด	ครัวเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	พื้นที่เพาะปลูกสำคัญ
ข้าวโพดหวาน	31,157	1 93,050	272,341,175	เชียงใหม่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ปทุมธานี ลำปาง
พริกขี้หนูเม็ดใหญ่	43,801	1 35,200	147,116,223	ชัยภูมิ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ เชียงใหม่ นครราชสีมา
ข้าวโพดฝักอ่อน	8,427	128,298	154,620,743	กาญจนบุรี ราชบุรี เชียงใหม่ นครปฐม กำแพงเพชร
พริกขี้หนูเม็ดเล็ก (ขีหนูสวน)	30,875	100,921	110,017,183	ตาก เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช ราชบุรี ชลบุรี
แตงโมเนื้อ	15,077	94,910	166,286,486	สงขลา พิจิตร นครพนม นครราชสีมา สุโขทัย นครศรีธรรมราช
ถั่วฝักยาว	25,768	92,622	113,633,573	เพชรบุรี ราชบุรี ปทุมธานี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช
คะน้า	15,280	75,919	102,705,491	นครปฐม กำแพงเพชร สงขลา สมุทรสาคร กาญจนบุรี
หอมแดง	16,526	72,274	132,682,820	ศรีสะเกษ พะเยา เชียงใหม่ ลำพูน อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์
กระเทียมหัว	23,087	72,087	145,921,503	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ตาก ลำพูน เชียงราย
กะหล่ำปลี	8,732	69,026	211,208,759	เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ราชบุรี สุโขทัย พะเยา เพชรบุรี
แตงกวา	17,972	67,057	99,521,007	ราชบุรี สระแก้ว เพชรบุรี สงขลา นครศรีธรรมราช
หอมแบ่ง (ต้นหอม)	9,754	62,161	87,305,050	ราชบุรี อุตรดิตถ์ นครปฐม อุตรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา
ผักกวางตุ้ง	19,220	58,799	69,049,986	นครปฐม สงขลา กำแพงเพชร เชียงใหม่ ราชบุรี ลำพูน
ผักบุ้งจีน	14,482	52,932	5 2,259,287	นครปฐม สงขลา พิษณุโลก ตรัง ปทุมธานี เชียงใหม่
มะเขือเปราะ	13,785	49,825	107,477,061	เพชรบุรี ชลบุรี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี
ข้าวโพด รับประทานฝักสด	9,851	48,670	50,015,179	สกลนคร เพชรบุรี อุบลราชธานี ราชบุรี ชัยภูมิ นครสวรรค์
ฟักทอง	9,849	47,833	7 3,140,298	อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่
ตะไคร้	12,421	30,461	29,537,688	ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา นครปฐม สมุทรปราการ ราชบุรี
แตงร้าน	3,902	23,546	29,551,262	เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี ราชบุรี ปทุมธานี นครศรีธรรมราช
ขิง	4,202	22,999	47,427,645	เลย พะเยา ลำพูน แม่ฮ่องสอน เชียงราย เพชรบูรณ์ น่าน
พริกใหญ่	6,168	22,888	3 8,037,554	สุโขทัย แพร่ น่าน เชียงใหม่ กาญจนบุรี ราชบุรี พิจิตร
ผักชี	6,613	20,798	1 6,647,464	นครราชสีมา ราชบุรี กาญจนบุรี เชียงใหม่ ขอนแก่น
ข่า	8,004	21,649	22,221,782	พิจิตร สมุทรปราการ อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ราชบุรี
ชะอม	7,376	19,143	31,225,764	ลพบุรี นครปฐม กาฬสินธุ์ เพชรบุรี ชลบุรี เชียงใหม่
บวบ	4,470	17,651	20,048,304	ปทุมธานี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี อุตรธานี ตรัง นราธิวาส
มะเขือเทศ โรงงาน	3,432	17,042	37,048,276	สกลนคร นครพนม บึงกาฬหนองคาย ลำปาง ขอนแก่น
ผักกาดขาวปลี	2,774	16,969	6 5,621,968	เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ตาก พิษณุโลก ขอนแก่น น่าน
ผักกาดเขียวปลี	3,162	8,621	14,371,014	พะเยา ลำปาง น่าน เพชรบูรณ์ เชียงราย นครราชสีมา
ผักกาดหัว (หัวไชเท้า)	9 19	14,268	31,349,447	ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี นครราชสีมา นครสวรรค์ ตาก
มะเขือเทศ บริโภคสด	2,958	14,130	36,480,971	แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ สระบุรี เพชรบุรี
ผักชีฝรั่ง	2,195	13,949	9 5,511,724	นครปฐม นครสวรรค์ ฉะเชิงเทรา นครพนม อ่างนาจเจริญ
ผักบุ้งเมล็ด	913	13,594	3 0,023,829	สุโขทัย อุตรดิตถ์
หน่อไม้ฝรั่ง	5,354	13,116	23,688,954	เพชรบูรณ์ กาญจนบุรี นครราชสีมา สุพรรณบุรี นครปฐม
ผักกาดหอม	3,482	12,794	12,302,672	นนทบุรี ราชบุรี ขอนแก่น ปทุมธานี นครราชสีมา
ฟัก / แพง	3,043	12,157	16,971,046	สระแก้ว อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี ชุมพร
มะเขือยาว	4,190	12,154	19,733,811	เพชรบุรี ราชบุรี สงขลา พิจิตร นราธิวาส สุราษฎร์ธานี
มะระจีน	1,675	12,067	15,945,802	ปทุมธานี ราชบุรี สุราษฎร์ธานี พิจิตร กาญจนบุรี นครปฐม
ผักคื่นฉ่าย	2,904	11,596	12,449,285	นครปฐม ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ นครราชสีมา
กระชาย	3,035	10,753	11,317,230	นครปฐม ลพบุรี ราชบุรี สระบุรี กาญจนบุรี พิจิตร
โหระพา	4,122	9,860	12,328,420	นครปฐม นครพนม ราชบุรี สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา
กะหล่ำดอก	1,912	9,374	19,090,860	เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ราชบุรี สุโขทัย พะเยา เพชรบุรี
ผักกาดอื่นๆ	4,094	9 130	11,818,097	เชียงราย ลำปาง พะเยา นครปฐม แม่ฮ่องสอน ตรัง น่าน
กระเจต	537	9,033	8,303,312	สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม ปราจีนบุรี ปทุมธานี
หอมหัวใหญ่	2,004	8,432	30,346,625	เชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ สกลนคร
มะเขืออื่นๆ	2,852	7,447	6,613,882	เชียงราย ราชบุรี พิจิตร นครสวรรค์ อุบลราชธานี
เห็ดฟาง	2,159	7,007	3,510,938	สุราษฎร์ธานี กาฬสินธุ์ สระบุรี บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์
กะเพรา	4,568	6,573	12,358,999	นครปฐม ชลบุรี ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร ลพบุรี
แมงลัก	1,154	6,344	1,400,543	สุโขทัย นครปฐม ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร อุตรธานี
ผักบุ้งน้ำ	1 321	5,402	8,753,279	นครปฐม สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี
กุยช่าย	1,023	5,015	17,360,833	กำแพงเพชร ราชบุรี นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร
ขมิ้น	2,159	4,764	2,856,383	กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี พัทลุง ชุมพร นครปฐม ตรัง

ชนิด	ครัวเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	พื้นที่เพาะปลูกสำคัญ
กระเจี๊ยบเขียว	1,033	4,475	10,392,664	สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สตูล อ่างทอง
แคนตาลูป	575	3,990	8,622,446	ลพบุรี สระบุรี สระแก้ว พระนครศรีอยุธยา พะเยา
เห็ดนางฟ้า	2,039	3,641	7,317,804	ราชบุรี สุราษฎร์ธานี อำนาจเจริญ เพชรบุรี ชุมพร ยะลา
บวบงู	519	3,272	5 57,455	อำนาจเจริญ จันทบุรี ขอนแก่น ปราจีนบุรี เลย
แตงไทย	7 11	2,912	3,678,488	ชัยภูมิ พิจิตร นครพนม สุโขทัย ขอนแก่น สงขลา สกลนคร
แตงโมเมล็ด	483	2,663	9 06,364	ขอนแก่น เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ อุบลราชธานี
ผักบุ้งอื่นๆ	5 20	2,477	1,072,017	สงขลา จันทบุรี นครศรีธรรมราช ปทุมธานี สกลนคร
สระแหน่	463	2,382	1,474,113	อำนาจเจริญ นครปฐม แพร่ หนองคาย ลำพูน ฉะเชิงเทรา
พริกหยวก	8 69	2,241	3,258,717	เพชรบูรณ์ ราชบุรี นราธิวาส หนองคาย ขอนแก่น จันทบุรี
ถั่วแขก	1,215	2,213	2,246,500	เชียงราย ราชบุรี เชียงใหม่ น่าน พิจิตร แม่ฮ่องสอน
บัวเก็บหลอด (ลากบัวหลวง)	30	1,927	1,159,000	นครปฐม ปทุมธานี อ่างทอง
ชาโยเต้ (พิกแม้ว)	840	1,757	9,955,180	เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี พิษณุโลก
บัวสาย	9 4	1,570	8 19,170	นครปฐม ราชบุรี อ่างทอง
ถั่วพู	4 34	1,358	1,276,263	สุราษฎร์ธานี ราชบุรี นครศรีธรรมราช สงขลา จันทบุรี
ผักหวาน	8 02	1,325	1,583,227	ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี นครปฐม ชัยภูมิ
มะเขือม่วง	3 19	9 85	1,306,060	เชียงราย เชียงใหม่ สุโขทัย ลำปาง เพชรบูรณ์ ลำพูน
มะเขือพวง	2 57	9 39	1,596,560	เพชรบูรณ์ ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา อุบลราชธานี ดาก
แตงโมอ่อน	168	8 90	1,922,100	ลพบุรี พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี ประจวบคีรีขันธ์
บล็อกโคลี	3 91	860	1,126,940	เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด ลำปาง น่าน
เห็ดหูหนู	730	775	2,965,800	ราชบุรี เพชรบุรี
ผักกูด	451	768	3 43,548	พัทลุง นครศรีธรรมราช ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต
พริกยักษ์	507	6 64	3 03,250	เชียงใหม่ อุบลราชธานี ลำพูน สกลนคร
เห็ดอื่นๆ	328	526	8 75,853	ราชบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กาฬสินธุ์ ลำปาง
ถั่วลิ้นเต่า	8 6	384	294,800	เชียงใหม่ เลย เพชรบูรณ์ น่าน ดาก
เมล่อนญี่ปุ่น	69	371	1,156,800	สุพรรณบุรี จันทบุรี นนทบุรี กาญจนบุรี สุรินทร์ สุโขทัย
แค	211	343	2 39,746	นครปฐม อ่างทอง นนทบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี
เห็ดขอนขาว	107	304	81,320	สระบุรี สกลนคร ขอนแก่น นครพนม หนองบัวลำภู
ผักเสี้ยน	38	280	98,120	สระบุรี อุบลราชธานี สกลนคร
ผักขมจีน	2 6	272	488,110	นครปฐม ปทุมธานี
ดอกขจร	115	263	5 49,324	นครสวรรค์ อ่างทอง สุพรรณบุรี ขอนแก่น
ตั้งโอ้	93	202	1 16,050	นครราชสีมา เพชรบูรณ์ ลำปาง พิษณุโลก สุรินทร์
ผักชะแยง	10	175	75,500	นครปฐม
เห็ดหอม	141	169	30,610	ลำปาง นครราชสีมา เชียงใหม่
แครอท	196	167	287,500	แม่ฮ่องสอน สุโขทัย นครราชสีมา
น้ำเต้า	9 4	1 67	1 50,375	อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ สุพรรณบุรี นครปฐม สระแก้ว
เห็ดนางรมฮังการี	102	155	89,440	นครพนม ราชบุรี ระยอง อุบลราชธานี ปทุมธานี
เห็ดโคนญี่ปุ่น	24	92	61,310	บุรีรัมย์ ปทุมธานี อ่างทอง เชียงใหม่
ผักโขม	1 2	1 2	2 5,950	กรุงเทพมหานคร ระนอง ลำพูน
เห็ดเป๋าฮื้อ	25	38	70,860	ราชบุรี นครปฐม เพชรบุรี
ตำลึง	67	28	86,680	สงขลา อุตรดิตถ์ ระยอง สระบุรี
โสน	28	13	20,070	อ่างทอง
ดอกไม้จีน	1	9	6,560	ปทุมธานี
ปวยเล้ง	5	7	-	เชียงใหม่
กระเทียมใบ	4	3	-	นครปฐม
เห็ดภูฐาน	6	2	1,230	นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา
ผักอื่นๆ	12,680	19,273	11,244,156	พะเยา สกลนคร เชียงราย อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร พฤษภาคม 2559

ภาคผนวก 2 อัตราภาษีนำเข้าสินค้าผักสดของสหภาพยุโรป

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
07011000	Seed potatoes	4.5%
07019010	Potatoes for manufacture of starch, fresh or chilled	5.8%
07019050	Fresh or chilled new potatoes from 1 January to 30 June - From 1 January to 15 May - from 16 May to 30 June	9.6% <i>(Quota volume 4,295 tonnes: 3%)</i> 13.4%
07019090	Potatoes, fresh or chilled (excl. new potatoes from 1 January to 30 June, seed potatoes and potatoes for manufacture of starch)	11.5%
07020000	Tomatoes, fresh or chilled - From 1 January to 31 March: -- With an entry price per 100 kg net weight of: --- Not less than € 84.6 --- Not less than € 82.9 but less than € 84.6 --- Not less than € 81.2 but less than € 82.9 --- Not less than € 79.5 but less than € 81.2 --- Not less than € 77.8 but less than € 79.5 --- Less than € 77.8 - From 1 to 30 April: -- With an entry price per 100 kg net weight of: --- Not less than € 112.6 --- Not less than € 110.3 but less than € 112.6 --- Not less than € 108.1 but less than € 110.3 --- Not less than € 105.8 but less than € 108.1 --- Not less than € 103.6 but less than € 105.8 --- Less than € 103.6 - From 1 to 14 May: -- With an entry price per 100 kg net weight of: --- Not less than € 72.6 --- Not less than € 71.1 but less than € 72.6 --- Not less than € 69.7 but less than € 71.1 --- Not less than € 68.2 but less than € 69.7 --- Not less than € 66.8 but less than € 68.2 --- Less than € 66.8 - From 15 to 31 May: -- With an entry price per 100 kg net weight of: --- Not less than € 72.6 --- Not less than € 71.1 but less than € 72.6 --- Not less than € 69.7 but less than € 71.1 --- Not less than € 68.2 but less than € 69.7 --- Not less than € 66.8 but less than € 68.2 --- Less than € 66.8 - From 1 June to 30 September: -- With an entry price per 100 kg net weight of: --- Not less than € 52.6 --- Not less than € 51.5 but less than € 52.6 --- Not less than € 50.5 but less than € 51.5	WTO TRQ <i>(Quota volume 472 tonnes: 12%)</i> 8.8% 8.8% + 1.7 €/100 kg/net 8.8% + 3.4 €/100 kg/net 8.8% + 5.1 €/100 kg/net 8.8% + 6.8 €/100 kg/net 8.8% + 29.8 €/100 kg/net 8.8% 8.8% + 2.3 €/100 kg/net 8.8% + 4.5 €/100 kg/net 8.8% + 6.8 €/100 kg/net 8.8% + 9 €/100 kg/net 8.8% + 29.8 €/100 kg/net 8.8% 8.8% + 1.5 €/100 kg/net 8.8% + 2.9 €/100 kg/net 8.8% + 4.4 €/100 kg/net 8.8% + 5.8 €/100 kg/net 8.8% + 29.8 €/100 kg/net WTO TRQ 14.4% <i>(12%)</i> 14.4% + 1.5 €/100 kg/net <i>(12% + 1.5 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 2.9 €/100 kg/net <i>(12% + 2.9 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 4.4 €/100 kg/net <i>(12% + 4.4 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 5.8 €/100 kg/net <i>(12% + 5.8 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 29.8 €/100 kg/net <i>(12% + 29.8 €/100 kg/net)</i> WTO TRQ 14.4% <i>(12%)</i> 14.4% + 1.1 €/100 kg/net <i>(12% + 1.1 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 2.1 €/100 kg/net <i>(12% + 2.1 €/100 kg/net)</i>

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
	<ul style="list-style-type: none"> -- -- Not less than € 49.4 but less than € 50.5 -- -- Not less than € 48.4 but less than € 49.4 -- -- Less than € 48,4 -- From 1 to 31 October: -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- Not less than € 62.6 -- -- Not less than € 61.3 but less than € 62.6 -- -- Not less than € 60.1 but less than € 61.3 -- -- Not less than € 58.8 but less than € 60.1 -- -- Not less than € 57.6 but less than € 58.8 -- -- Less than € 57.6 -- From 1 November to 20 December: -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- Not less than € 62.,6 -- -- Not less than € 61.3 but less than € 62.6 -- -- Not less than € 60.1 but less than € 61.3 -- -- Not less than € 58.8 but less than € 60.1 -- -- Not less than € 57.6 but less than € 58.8 -- -- Less than € 57.6 -- From 21 to 31 December: -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- Not less than € 67.6 -- -- Not less than € 66.2 but less than € 67.6 -- -- Not less than € 64.9 but less than € 66.2 -- -- Not less than € 63.5 but less than € 64.9 -- -- Not less than € 62.2 but less than € 63.5 -- -- Less than € 62.2 	<ul style="list-style-type: none"> 14.4% + 3.2 €/100 kg/net <i>(12% + 3.2 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 4.2 €/100 kg/net <i>(12% + 4.2 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 29.8 €/100 kg/net <i>(12% + 29.8 €/100 kg/net)</i> WTO TRQ 14.4 <i>(12%)</i> 14.4% + 1.3 €/100 kg/net <i>(12% + 1.3 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 2.5 €/100 kg/net <i>(12% + 2.5 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 3.8 €/100 kg/net <i>(12% + 3.8 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 5 €/100 kg/ net <i>(12% + 5 €/100 kg/net)</i> 14.4% + 29.8 €/100 kg/net <i>(12% + 29.8 €/100 kg/net)</i> 8.8% 8.8% + 1.3 €/100 kg/net 8.8% + 2.5 €/100 kg/net 8.8% + 3.8 €/100 kg/net 8.8% + 5 €/100 kg/ net 8.8% + 29.8 €/100 kg/net 8.8% 8.8% + 1.4 €/100 kg/net 8.8% + 2.7 €/100 kg/net 8.8% + 4.1 €/100 kg/net 8.8% + 5.4 €/100 kg/net 8.8% + 29.8 €/100 kg/net
07031011	Onion sets, fresh or chilled	9.6%
07031019	Onions, fresh or chilled (excl. sets)	9.6%
07031090	Shallots, fresh or chilled	9.6%
07032000	Garlic, fresh or chilled (WTO TRQ)	9.6% + 120 €/100 kg/net <i>(Quota volume 58,870 tonnes: 9.6%</i> <i>— Argentina 19 147 tonnes</i> <i>— China 33 700 tonnes</i> <i>— Other 6 023 tonnes)</i>
07039000	Leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled (excl. onions, shallots and garlic)	10.4
07041000	Fresh or chilled cauliflowers and headed broccoli --From 1 January to 14 April --From 15 April to 30 November --From 1 to 31 December	9.6% MIN 1.1 €/100 kg/net 13.6% MIN 1.6 €/100 kg/net 9.6% MIN 1.1 €/100 kg/net
07042000	Brussels sprouts, fresh or chilled	12
07049010	White and red cabbages, fresh or chilled	12% MIN 0.4 €/100 kg/net
07049090	Kohlrabi, kale and similar edible brassicas, fresh or chilled (excl. cauliflowers, headed broccoli, Brussels sprouts, white and red cabbages)	12
07051100	Fresh or chilled cabbage lettuce --From 1 January to 31 March --From 1 April to 30 November --From 1 to 31 December	10.4% MIN 1.3 €/100 kg/br 12% MIN 2 €/100 kg/br 10.4% MIN 1.3 €/100 kg/br

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
07051900	Fresh or chilled lettuce (excl. cabbage lettuce)	10.4%
07052100	Fresh or chilled witloof chicory	10.4%
07052900	Fresh or chilled chicory (excl. witloof chicory)	10.4%
07061000	Fresh or chilled carrots and turnips (WTO TRQ)	13.6% <i>(Quota volume 1,244 tonnes: 7%)</i>
07069010	Fresh or chilled celeriac "rooted celery or German celery" --From 1 January to 30 April --From 1 May to 30 September --From 1 October to 31 December	13.6% 10.4% 13.6%
07069030	Fresh or chilled horse-radish "Cochlearia armoracia"	12%
07069090	Fresh or chilled salad beetroot, salsify, radishes and similar edible roots (excl. carrots, turnips, celeriac and horse-radish)	13.6%
07070005	Cucumbers, fresh or chilled -- From 1 January to end February: -- -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- -- Not less than € 67.5 -- -- -- Not less than € 66.2 but less than € 67.5 -- -- -- Not less than € 64.8 but less than € 66.2 -- -- -- Not less than € 63.5 but less than € 64.8 -- -- -- Not less than € 62.1 but less than € 63.5 -- -- -- Less than € 62.1 -- From 1 March to 30 April: -- -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- -- Not less than € 110.5 -- -- -- Not less than € 108.3 but less than € 110.5 -- -- -- Not less than € 106.1 but less than € 108.3 -- -- -- Not less than € 103.9 but less than € 106.1 -- -- -- Not less than € 101.7 but less than € 103.9 -- -- -- Less than € 101.7 -- From 1 to 15 May: -- -- For processing: -- -- -- With an entry price per 100 kg net weight of: -- -- -- -- Not less than € 48.1 -- -- -- -- Not less than € 47.1 but less than € 48.1 -- -- -- -- Not less than € 46.2 but less than € 47.1 -- -- -- -- Not less than € 45.2 but less than € 46.2 -- -- -- -- Not less than € 44.3 but less than € 45.2 -- -- -- -- Not less than € 35 but less than € 44.3 -- -- -- -- Not less than € 34.3 but less than € 35 -- -- -- -- Not less than € 33.6 but less than € 34.3 -- -- -- -- Not less than € 32.9 but less than € 33.6 -- -- -- -- Not less than € 32.2 but less than € 32.9	WTO TRQ <i>(Quota volume 1,134 tonnes: 2.5%)</i> WTO TRQ 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% + 1.3 €/100 kg/net <i>(2.5% + 1.3 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 2.7 €/100 kg/net <i>(2.5% + 2.7 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 4 €/100 kg/net <i>(2.5% + 4 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 5.4 €/100 kg/net <i>(2.5% + 5.4 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 37.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</i> WTO TRQ 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% + 2.2 €/100 kg/net <i>(2.5% + 2.2 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 4.4 €/100 kg/net <i>(2.5% + 4.4 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 6.6 €/100 kg/net <i>(2.5% + 6.6 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 8.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 8.8 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 37.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</i> WTO TRQ 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% <i>(2.5%)</i> 12.8% + 0.7 €/100 kg/net <i>(2.5% + 0.7 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 1.4 €/100 kg/net <i>(2.5% + 1.4 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 2.1 €/100 kg/net <i>(2.5% + 2.1 €/100 kg/net)</i> 12.8% + 2.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 2.8 €/100 kg/net)</i>

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
	----- Less than € 32.2	12.8% + 37.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</i>
	--- Other:	
	---- With an entry price per 100 kg net weight of:	WTO TRQ
	----- Not less than € 48.1	12.8% <i>(2.5%)</i>
	----- Not less than € 47.1 but less than € 48.1	12.8% + 1 €/100 kg/net <i>(2.5% + 1 €/100 kg/net)</i>
	----- Not less than € 46.2 but less than € 47.1	12.8% + 1.9 €/100 kg/net <i>(2.5% + 1.9 €/100 kg/net)</i>
	----- Not less than € 45.2 but less than € 46.2	12.8% + 2.9 €/100 kg/net <i>(2.5% + 2.9 €/100 kg/net)</i>
	----- Not less than € 44.3 but less than € 45.2	12.8% + 3.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 3.8 €/100 kg/net)</i>
	----- Less than € 44.3	12.8% + 37.8 €/100 kg/net <i>(2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</i>
	-- From 16 May to 30 September:	
	--- For processing:	
	---- With an entry price per 100 kg net weight of:	
	----- Not less than € 48.1	16%
	----- Not less than € 47.1 but less than € 48.1	16%
	----- Not less than € 46.2 but less than € 47.1	16%
	----- Not less than € 45.2 but less than € 46.2	16%
	----- Not less than € 44.3 but less than € 45.2	16%
	----- Not less than € 35 but less than € 44.3	16%
	----- Not less than € 34.3 but less than € 35	16.00% + 0.7 €/100 kg
	----- Not less than € 33.6 but less than € 34.3	16.00% + 1.4 €/100 kg
	----- Not less than € 32.9 but less than € 33.6	16.00% + 2.1 €/100 kg
	----- Not less than € 32.2 but less than € 32.9	16.00% + 2.8 €/100 kg
	----- Less than € 32.2	16.00% + 37.8 €/100 kg
	--- Other:	
	---- With an entry price per 100 kg net weight of:	
	----- Not less than € 48.1	16%
	----- Not less than € 47.1 but less than € 48.1	16% + 1 €/100 kg/net
	----- Not less than € 46.2 but less than € 47.1	16% + 1.9 €/100 kg/net
	----- Not less than € 45.2 but less than € 46.2	16% + 2.9 €/100 kg/net
	----- Not less than € 44.3 but less than € 45.2	16% + 3.8 €/100 kg/net
	----- Less than € 44.3	16% + 37.8 €/100 kg/net
	-- From 1 to 31 October:	
	--- For processing:	
	---- With an entry price per 100 kg net weight of:	
	----- Not less than € 68.3	16%
	----- Not less than € 66.9 but less than € 68.3	16%
	----- Not less than € 65.6 but less than € 66.9	16%
	----- Not less than € 64.2 but less than € 65.6	16%
	----- Not less than € 62.8 but less than € 64.2	16%
	----- Not less than € 35 (2) but less than € 62.8	16%
	----- Not less than € 34.3 (2) but less than € 35	16% + 0.7 €/100 kg/net
	----- Not less than € 33.6 (2) but less than € 34.3	16% + 1.4 €/100 kg/net
	----- Not less than € 32.9 (2) but less than € 33.6	16% + 2.1 €/100 kg/net
	----- Not less than € 32.2 (2) but less than € 32.9	16% + 2.8 €/100 kg/net
	----- Less than € 32.2	16% + 37.8 €/100 kg/net
	--- Other:	
	---- With an entry price per 100 kg net weight of:	
	----- Not less than € 68.3	16%
	----- Not less than € 66.9 but less than € 68.3	16% + 1.4 €/100 kg/net
	----- Not less than € 65.6 but less than € 66.9	16% + 2.7 €/100 kg/net
	----- Not less than € 64.2 but less than € 65.6	16% + 4.1 €/100 kg/net

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
	<p>----- Not less than € 62.8 but less than € 64.2</p> <p>----- Less than € 62.8</p> <p>-- From 1 to 10 November:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>---- Not less than € 68.3</p> <p>---- Not less than € 66.9 but less than € 68.3</p> <p>---- Not less than € 65.6 but less than € 66.9</p> <p>---- Not less than € 64.2 but less than € 65.6</p> <p>---- Not less than € 62.8 but less than € 64.2</p> <p>---- Less than € 62.8</p> <p>-- From 11 November to 31 December:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>---- Not less than € 60.5</p> <p>---- Not less than € 59.3 but less than € 60.5</p> <p>---- Not less than € 58.1 but less than € 59.3</p> <p>---- Not less than € 56.9 but less than € 58.1</p> <p>---- Not less than € 55.7 but less than € 56.9</p> <p>---- Less than € 55.7</p>	<p>16% + 5.5 €/100 kg/net</p> <p>16% + 37.8 €/100 kg/net</p> <p>WTO TRQ</p> <p>12.8% (2.5%)</p> <p>12.8% + 1.4 €/100 kg/net (2.5% + 1.4 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 2.7 €/100 kg/net (2.5% + 2.7 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 4.1 €/100 kg/net (2.5% + 4.1 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 5.5 €/100 kg/net (2.5% + 5.5 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 37.8 €/100 kg/net (2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</p> <p>WTO TRQ</p> <p>12.8% (2.5%)</p> <p>12.8% + 1.2 €/100 kg/net (2.5% + 1.2 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 2.4 €/100 kg/net (2.5% + 2.4 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 3.6 €/100 kg/net (2.5% + 3.6 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 4.8 €/100 kg/net (2.5% + 4.8 €/100 kg/net)</p> <p>12.8% + 37.8 €/100 kg/net (2.5% + 37.8 €/100 kg/net)</p>
07070090	- Gherkins	12.8%
07081000	- Peas (<i>Pisum sativum</i>) --From 1 January to 31 May: --From 1 June to 31 August: --From 1 September to 31 December:	8% 13.6% 8%
07082000	Fresh or chilled beans " <i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.", shelled or unshelled --From 1 January to 30 June: (Unit price 355.68 EurUP/100 kg) --From 1 July to 30 September: --From 1 October to 31 December:	10.4% MIN 1.6 €/100 kg/net 13.6% MIN 1.6 €/100 kg/net 10.4% MIN 1.6 €/100 kg/net
07089000	Fresh or chilled leguminous vegetables, shelled or unshelled (excl. peas " <i>Pisum sativum</i> " and beans " <i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.")	11.2%
07092000	Fresh or chilled asparagus	10.2%
07093000	Fresh or chilled aubergines "eggplants"	12.8%
07094000	Fresh or chilled celery (excl. celeriac)	12.8%
07095100	Fresh or chilled mushrooms of the genus " <i>Agaricus</i> "	12.8%
07095910	Fresh or chilled chanterelles	3.2%
07095930	Fresh or chilled flap mushrooms	5.6%
07095950	Fresh or chilled truffles	6.4%
07095990	Fresh or chilled edible mushrooms (excl. chanterelles, flap mushrooms, mushrooms of the genus " <i>Agaricus</i> " and truffles)	6.4%
07096010	Fresh or chilled sweet peppers (WTO TRQ)	7.2% (Quota volume 500 tonnes: 1.5%)
07096091	Fresh or chilled fruits of genus <i>Capsicum</i> for industrial manufacture of capsin or capsin oleoresin dyes	Free
07096095	Fresh or chilled fruits of genus <i>Capsicum</i> or <i>Pimenta</i> for industrial manufacture of essential oils or resinoids	Free
07096099	Fresh or chilled fruits of genus <i>Capsicum</i> or <i>Pimenta</i> (excl. for industrial	6.4%

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
	manufacture of capsicin or capsicum oleoresin dyes, for industrial manufacture of essential oils or resinoids, and sweet peppers)	
07097000	Fresh or chilled spinach, New Zealand spinach and orache spinach	10.4%
07099100	<p>Fresh or chilled globe artichokes</p> <p>--- From 1 January to 31 May:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 82.6</p> <p>----- Not less than € 80.9 but less than € 82.6</p> <p>----- Not less than € 79.3 but less than € 80.9</p> <p>----- Not less than € 77.6 but less than € 79.3</p> <p>----- Not less than € 76 but less than € 77.6</p> <p>----- Less than € 76</p> <p>--- From 1 to 30 June:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 65.4</p> <p>----- Not less than € 64.1 but less than € 65.4</p> <p>----- Not less than € 62.8 but less than € 64.1</p> <p>----- Not less than € 61.5 but less than € 62.8</p> <p>----- Not less than € 60.2 but less than € 61.5</p> <p>----- Less than € 60.2</p> <p>--- From 1 July to 31 October</p> <p>--- From 1 November to 31 December:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 94.3</p> <p>----- Not less than € 92.4 but less than € 94.3</p> <p>----- Not less than € 90.5 but less than € 92.4</p> <p>----- Not less than € 88.6 but less than € 90.5</p> <p>----- Not less than € 86.8 but less than € 88.6</p> <p>----- Less than € 86.8</p>	<p>10.4%</p> <p>10.4% + 1.7 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 3.3 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 5 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 6.6 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 22.9 €/100 kg/net</p> <p>10.4%</p> <p>10.4% + 1.3 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 2.6 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 3.9 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 5.2 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 22.9 €/100 kg/net</p> <p>10.4%</p> <p>10.4%</p> <p>10.4% + 1.9 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 3.8 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 5.7 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 7.5 €/100 kg/net</p> <p>10.4% + 22.9 €/100 kg/net</p>
07099210	Fresh or chilled olives (excl. for oil production) Fresh or chilled olives for oil production	4.5%
07099290	Fresh or chilled olives for oil production	13.1 €/100 kg/net
07099310	<p>Fresh or chilled courgettes:</p> <p>--- From 1 to 31 January:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 48.8</p> <p>----- Not less than € 47.8 but less than € 48.8</p> <p>----- Not less than € 46.8 but less than € 47.8</p> <p>----- Not less than € 45.9 but less than € 46.8</p> <p>----- Not less than € 44.9 but less than € 45.9</p> <p>----- Less than € 44.9</p> <p>--- From 1 February to 31 March:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 41.3</p> <p>----- Not less than € 40.5 but less than € 41.3</p> <p>----- Not less than € 39.6 but less than € 40.5</p> <p>----- Not less than € 38.8 but less than € 39.6</p> <p>----- Not less than € 38 but less than € 38.8</p> <p>----- Less than € 38</p> <p>--- From 1 April to 31 May:</p> <p>--- With an entry price per 100 kg net weight of:</p> <p>----- Not less than € 69.2</p> <p>----- Not less than € 67.8 but less than € 69.2</p> <p>----- Not less than € 66.4 but less than € 67.8</p> <p>----- Not less than € 65 but less than € 66.4</p> <p>----- Not less than € 63.7 but less than € 65</p> <p>----- Less than € 63.7</p>	<p>12.8%</p> <p>12.8% + 1 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 2 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 2.9 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 3.9 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 15.2 €/100 kg/net</p> <p>12.8</p> <p>12.8% + 0.8 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 1.7 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 2.5 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 3.3 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 15.2 €/100 kg/net</p> <p>12.8</p> <p>12.8% + 1.4 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 2.8 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 4.2 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 5.5 €/100 kg/net</p> <p>12.8% + 15.2 €/100 kg/net</p>

Tariff line	Product Description	Tariff (1 January 2017)
	----- From 1 June to 31 July: ----- With an entry price per 100 kg net weight of: ----- Not less than € 41.3 ----- Not less than € 40.5 but less than € 41.3 ----- Not less than € 39.6 but less than € 40.5 ----- Not less than € 38.8 but less than € 39.6 ----- Not less than € 38 but less than € 38.8 ----- Less than € 38 ----- From 1 August to 31 December: ----- With an entry price per 100 kg net weight of: ----- Not less than € 48,8 ----- Not less than € 47.8 but less than € 48.8 ----- Not less than € 46.8 but less than € 47.8 ----- Not less than € 45.9 but less than € 46.8 ----- Not less than € 44.9 but less than € 45.9 ----- Less than € 44.9	12.8% 12.8% + 0.8 €/100 kg/net 12.8% + 1.7 €/100 kg/net 12.8% + 2.5 €/100 kg/net 12.8% + 3.3 €/100 kg/net 12.8% + 15.2 €/100 kg/net 12.8% 12.8% + 1 €/100 kg/net 12.8% + 2 €/100 kg/net 12.8% + 2.9 €/100 kg/net 12.8% + 3.9 €/100 kg/net 12.8% + 15.2 €/100 kg/net
07099390	Fresh or chilled pumpkins, squash and gourds "Cucurbita spp." (excl. courgettes)	12.8%
07099910	Fresh or chilled salad vegetables (excl. lettuce and chicory)	10.4%
07099920	Fresh or chilled chard "white beet" and cardoons	10.4%
07099940	Fresh or chilled capers	5.6%
07099950	Fresh or chilled fennel	8%
07099960	Fresh or chilled sweetcorn	9.4 €/100 kg/net
07099990	Fresh or chilled vegetables n.e.s.	12.8%
07101000	Potatoes, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07102100	Shelled or unshelled peas "Pisum sativum", uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07102200	Shelled or unshelled beans "Vigna spp., Phaseolus spp.", uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07102900	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen (excl. peas and beans)	14.4%
07103000	Spinach, New Zealand spinach and orache spinach, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07104000	Sweetcorn, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	5.1% + 9.4 €/100 kg/net
07108010	Olives, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	15.2%
07108051	Sweet peppers, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07108059	Fruits of genus Capsicum or Pimenta, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen (excl. sweet peppers)	6.4%
07108061	Frozen mushrooms of the genus Agaricus, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water	14.4%
07108069	Frozen mushrooms, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water (excl. of the genus Agaricus)	14.4%
07108070	Tomatoes, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07108080	Artichokes, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%
07108085	Asparagus, whether or not cooked by boiling in water or by steaming, frozen	14.4%
07108095	Vegetables, whether or not cooked by boiling in water or by steaming, frozen (excl. potatoes, leguminous vegetables, spinach, New Zealand spinach, orache spinach, sweetcorn, olives, fruits of the genus Capsicum or of the genus Pimenta, mushrooms, tomatoes)	14.4%
07109000	Mixtures of vegetables, uncooked or cooked by steaming or by boiling in water, frozen	14.4%

ที่มา: COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2016/1821 of 6 October 2016 amending Annex I to Council Regulation (EEC) No 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff

ภาคผนวก 3 มาตรการควบคุมพิเศษการส่งออกผักและผลไม้สดไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธ์รัฐสวิส (แนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าผักผลไม้สดส่งออกไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์และสมาพันธ์รัฐสวิส พ.ศ. 2556)

1. **ผู้ส่งออก** ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกผักและผลไม้สดไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ และสมาพันธ์รัฐสวิส ที่กลุ่มประสานการตรวจรับรองมาตรฐาน สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

2. **ผลผลิตพืช** ต้องมาจากแปลงเกษตรกรเครือข่ายของโรงคัดบรรจุ โดยโรงคัดบรรจุมีหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการดูแล ควบคุม การจัดการแปลงพืชในเรื่องสารเคมีที่อนุญาตให้ใช้สารเคมีที่ห้ามใช้ การปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์และการควบคุมศัตรูพืช ตลอดจนเอกสารการบันทึกต่างๆ โดยส่งหลักฐานแสดงการเป็นเกษตรกรเครือข่ายดังต่อไปนี้

(1) สำเนาชื่อชนิดพืช รายชื่อเกษตรกร รหัสแปลงเกษตรกร แผนการปลูก และช่วงเวลาเก็บเกี่ยว ผลผลิตพืชต่อพื้นที่ปลูก ตามแบบบัญชีรายชื่อพืชและเกษตรกร

(2) สำเนาใบรับรองการผลิตพืชตามมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (ถ้ามี)

(3) บัญชีรายชื่อสารเคมีที่ใช้ในแปลงปลูกพืชแต่ละชนิด

(4) แผนและผลการควบคุมการจัดการแปลง เอกสารและบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

- บันทึกการตรวจเยี่ยม/ตรวจติดตามแปลงเกษตรกรทุกแปลงโดยระบุกิจกรรม ความถี่ ให้ครอบคลุมความปลอดภัยด้านเชื้อจุลินทรีย์และสารพิษตกค้าง รวมถึงศัตรูพืช

- การจัดการน้ำที่ใช้ในแปลงปลูก

- สารเคมี/ปุ๋ย/ฮอร์โมน ที่ใช้ในแปลงปลูก

- เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์การเกษตร (กรณีการผลิตพืชอินทรีย์)

- การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- การควบคุมความปลอดภัยด้านเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมี

- การจัดการศัตรูพืช

- การให้ความรู้/ การฝึกอบรมด้านเชื้อจุลินทรีย์ สารเคมี และ ศัตรูพืช

(5) เอกสารสัญญาระหว่างเกษตรกรกับโรงคัดบรรจุ (Farm Contract)

3. **โรงคัดบรรจุ** ต้องได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานโรงงานผลิตสินค้าพืช ตามมาตรฐานโรงงานผลิตสินค้าพืชตามมาตรฐานหลักปฏิบัติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (GMP) โดยมีการประยุกต์ใช้ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) ในขั้นตอนการควบคุมกระบวนการผลิตจากกรมวิชาการเกษตร หรือมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรยอมรับ โดยให้ส่งหลักฐานแสดงระบบการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ได้แก่

(1) สำเนาใบรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืชตามมาตรฐานโรงงานผลิตสินค้าพืชตามมาตรฐานหลักปฏิบัติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (GMP)

(2) แผนการผลิตพืช และกำลังการผลิตพืชต่อวัน/สัปดาห์/เดือน

(3) หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกร/ผู้ส่งมอบ (Approved Vendor List: AVL) ทุกแปลงที่ขอขึ้นทะเบียนระบบบัญชีโรงคัดบรรจุตามมาตรการควบคุมพิเศษ ต้องมีผลการตรวจวิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์และสารพิษตกค้าง ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2552 โดยห้องปฏิบัติการภาครัฐหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองระบบ ISO/IEC 17025 และผลวิเคราะห์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

(4) แผนและผลการควบคุมระบบคุณภาพ และความปลอดภัยของสินค้าทุกพืช ตั้งแต่การรับวัตถุดิบจนถึงผลิตภัณฑ์สุดท้าย โดยระบุกิจกรรม ความถี่ และแสดงเอกสารการทวนสอบระบบการควบคุมด้านเชื้อจุลินทรีย์ สารพิษตกค้าง ศัตรูพืช

(5) ขั้นตอนการล้างและแบบฟอร์มการบันทึก รวมถึงเอกสารการศึกษาการล้างเพื่อลดเชื้อจุลินทรีย์และการกำจัดศัตรูพืช

(6) เอกสารการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม เพื่อแสดงถึงการประยุกต์ใช้ระบบ ได้แก่

- คณะทำงานวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP Team)

- รายละเอียดผลิตภัณฑ์

- ขั้นตอนการผลิต (Flow Chart)

- แผนวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP Plan)

- การยืนยันความถูกต้องของค่าวิกฤต (CCP Validate)

- การทวนสอบระบบวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP Verification)

(7) หลักฐานแสดงระบบการตรวจสอบย้อนกลับกระบวนการผลิตตั้งแต่การรับวัตถุดิบจนถึงผลิตภัณฑ์สุดท้าย เช่น การบ่งชี้ผลิตภัณฑ์เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ ขั้นตอนการตรวจสอบย้อนกลับ ขั้นตอนกระบวนการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ (Mock recall)

4. เจ้าหน้าที่ กรมวิชาการเกษตรตรวจสอบเอกสารหลักฐานและข้อมูลดังกล่าวแล้วจะดำเนินการตรวจประเมิน ณ แปลงเกษตรกร หรือโรงคัดบรรจุ แล้วแต่กรณี หากพบว่าถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดจะขึ้นบัญชีโรงคัดบรรจุไว้ในระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ

5. โรงคัดบรรจุ ตามระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ มีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งระบบการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าพืช (ด้านเชื้อจุลินทรีย์/สารพิษตกค้าง/ศัตรูพืช) และต้องส่งผลการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าพืชให้สอดคล้องกับแผนการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าพืช และต้องส่งผลการควบคุมเฝ้าระวังของโรงคัดบรรจุ (Self Monitoring) ให้กรมวิชาการเกษตร ทุก 6 เดือน

6. เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรจะดำเนินการตรวจติดตาม ณ แปลงเกษตรกร อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี ทั้งนี้ กรณีพบข้อมูลที่มีผลต่อคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลและประเมิน ณ แปลงเกษตรกรได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อทวนสอบกิจกรรมการควบคุมการดูแลจัดการแปลงเกษตรกรเครือข่ายของโรงคัดบรรจุ และพิจารณาทำการสมตัวอย่างพืช วิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์ สารพิษตกค้าง และศัตรูพืช

7. เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร ตรวจติดตาม ณ โรงคัดบรรจุ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี ทั้งนี้ กรณีพบข้อมูลที่มีผลต่อคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลและประเมิน ณ โรงคัดบรรจุได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อทวนสอบระบบการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร และพิจารณาทำการสมตัวอย่างสินค้าพืชวิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์ สารพิษตกค้างและศัตรูพืช

8. หากโรงคัดบรรจุตามระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่มีผลต่อคุณภาพและความปลอดภัยด้านอาหาร ต้องแจ้งข้อมูลแก่กรมวิชาการเกษตร ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงข้อมูล

9. กรณีมีการตรวจพบปัญหาสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช กรมวิชาการเกษตรจะดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีตรวจพบศัตรูพืช ณ สถานที่ให้บริการส่งออก

- ตรวจพบศัตรูพืชครั้งที่ 1 มีหนังสือแจ้งเตือน ให้โรงคัดบรรจุแจ้งสาเหตุและมาตรการแก้ไข โรงคัดบรรจุสามารถส่งออกได้ตามปกติ

- ตรวจพบศัตรูพืชในพืชชนิดเดิมครั้งที่ 2 ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับการแจ้งเตือนเป็นหนังสือครั้งที่ 1 ระวังการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุในพืชที่ตรวจพบศัตรูพืชเป็นเวลา 15 วัน

- ตรวจพบศัตรูพืชในพืชชนิดเดิมครั้งที่ 3 ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ครบกำหนดเวลาการระงับการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุครั้งที่ 2 ระวังการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุในพืชที่ตรวจพบศัตรูพืช เป็นเวลา 30 วัน

(2) กรณีได้รับแจ้งเตือนจากประเทศผู้นำเข้า

- ตรวจพบศัตรูพืชครั้งที่ 1 มีหนังสือแจ้งเตือน ให้โรงคัดบรรจุแจ้งสาเหตุและมาตรการแก้ไข โรงคัดบรรจุสามารถส่งออกได้ตามปกติ

- ตรวจพบศัตรูพืชในพืชชนิดเดิมครั้งที่ 2 ภายในสามสิบวัน นับจากวันที่ได้รับการแจ้งเตือนเป็นหนังสือครั้งที่ 1 ระวังการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุในพืชที่ตรวจพบศัตรูพืช เป็นเวลา 15 วัน

- ตรวจพบศัตรูพืชในพืชชนิดเดิมครั้งที่ 3 ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ครบกำหนดเวลาการระงับการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุครั้งที่ 2 ระวังการขึ้นทะเบียนตามมาตรการควบคุมพิเศษระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ ในพืชที่ตรวจพบศัตรูพืช เป็นเวลา 30 วัน

(3) การตรวจพบศัตรูพืชในพืชชนิดอื่นๆ ณ สถานที่ให้บริการส่งออก จะดำเนินการตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าผักผลไม้สดส่งออกไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์ และสมาพันธ์รัฐสวิส พ.ศ. 2556

(4) การตรวจพบเชื้อจุลินทรีย์ และ/หรือสารตกค้าง จะดำเนินการตามระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยการตรวจสอบรับรองมาตรฐานโรงงานผลิตสินค้าพืชตามมาตรฐานหลักปฏิบัติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

10. อธิบดีกรมวิชาการเกษตรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะส่งถอนชื่อโรงคัดบรรจุ ออกจากระบบบัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุดังกล่าว เมื่อพบว่าโรงคัดบรรจุนั้นแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จตามประกาศนี้

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร

ภาคผนวก 4 บัญชีรายชื่อโรงคัดบรรจุ (Establishment list) ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกผักไทยไปสหภาพยุโรป ณ วันที่ 23 กันยายน 2559

1. โรงคัดบรรจุ **บริษัท สวิฟท์ จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะเขือเหลือง มะเขือม่วง ผักชีฝรั่ง ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง กวางตุ้งฮ่องเต้ ขึ้นฉ่าย
2. โรงคัดบรรจุ **บริษัท ไทยเวลด์ อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ผักชีฝรั่ง ผักชีไทย มะระจีน ถั่วฝักยาว คะนํ้า
3. โรงคัดบรรจุ **บริษัท เคอร์เนอร์ อะโกร เอ็กซ์พอร์ต เซ็นเตอร์ จำกัด สาขานครปฐม** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ผักชีไทย มะระจีน ถั่วฝักยาว **สาขาปทุมธานี** ชนิดพืช ได้แก่ พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว
4. โรงคัดบรรจุ **บริษัท อกริเฟรช จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ถั่วฝักยาว คะนํ้า
5. โรงคัดบรรจุ **บริษัท เอเชีย เอ็กซ์โอดีค คอร์ปอเรชั่น จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ มะเขือเปราะ มะระจีน ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง
6. โรงคัดบรรจุ **บริษัท เอ็กซ์เซล ฟรุตส์ จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว ขึ้นฉ่าย
7. โรงคัดบรรจุ **บริษัท วี.เอส. เฟรชโก จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะระจีน มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง กุยช่าย ผักนํ้าเงิน ต้นหอม
8. โรงคัดบรรจุ **บริษัท พีดีไอ เทรตติ้ง จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า ขึ้นฉ่าย สะระแหน่
9. โรงคัดบรรจุ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชั่ววาล อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต แอนด์ แพ็คเก็จจิ้ง** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะเขือเปราะ มะระจีน ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้งไต้หวัน ขึ้นฉ่าย ตะไคร้ ผักนํ้าเงิน
10. โรงคัดบรรจุ **บริษัท กูร์เมทไลน์ จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะเขือเปราะ มะเขือม่วง ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง กวางตุ้งฮ่องเต้ ขึ้นฉ่าย
11. โรงคัดบรรจุ **บริษัท อาร์ ที อาร์ คอนซัลติ้ง แอนด์ เทรตติ้ง จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว คะนํ้า เบบีฮ่องเต้ (ผักฉวย)
12. โรงคัดบรรจุ **บริษัท เค.ซี. เฟรช จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา คะนํ้า กวางตุ้งฮ่องเต้
13. โรงคัดบรรจุ **บริษัท ธนาสารท จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะเขือเปราะ มะเขือเหลือง มะเขือขาว มะระจีน มะระขี้นก ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง ขึ้นฉ่าย
14. โรงคัดบรรจุ **บริษัท พี.ดับบลิว.เค. เอลิท เพอร์เฟกชั่น กรุ๊ป จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะระจีน ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง กวางตุ้งไต้หวัน ขึ้นฉ่าย
15. โรงคัดบรรจุ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด กุ่ยหญ่** ชนิดพืช ได้แก่ คะนํ้า กวางตุ้ง
16. โรงคัดบรรจุ **บริษัท ออลเวย์ เฟรช อินเตอร์เทรด จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า
17. โรงคัดบรรจุ **บริษัท บลู ริเวอร์ โปรดักส์ จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะเขือเหลือง มะเขือขาว ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า กวางตุ้ง ผักฉวย
18. โรงคัดบรรจุ **บริษัท อลิษา อินเตอร์ จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา แมงลัก พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะระจีน มะระขี้นก ผักชีไทย ถั่วฝักยาว คะนํ้า ขึ้นฉ่าย
19. โรงคัดบรรจุ **บริษัท กัสพงส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด** ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะระจีน ผักชีไทย ถั่วฝักยาว
20. โรงคัดบรรจุ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอช แอนด์ ดีว อินเตอร์เนชั่นแนล อิมพอร์ตเอ็กซ์พอร์ต** ชนิดพืช ได้แก่ ผักชีไทย
21. โรงคัดบรรจุ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด กรุงเทพการค้าและการส่งออก 1993** ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา มะเขือเปราะ

22. โรงคัดบรรจุ บริษัท เอส.เอ.พี. สยามฟู้ด อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา มะระจีน ถั่วฝักยาว
23. โรงคัดบรรจุ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยพัฒนาฟู้ดส์ ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา มะเขือเปราะ
24. โรงคัดบรรจุ บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล ฟรุทส์ (กรุงเทพ) จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ พริก พริกชี้หนู
25. โรงคัดบรรจุ ห้างหุ้นส่วนสามัญ อินฟินิตี้ เทรดดิ้ง ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว ค่ะน้า กวางตุ้งไต้หวัน ขึ้นฉ่าย
26. โรงคัดบรรจุ บริษัท เอ็นที ฟู้ด อินเทอร์เน็ต จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ กะเพรา โหระพา พริก พริกชี้หนู ผักชีฝรั่ง มะเขือเปราะ ผักชีไทย มะระจีน ถั่วฝักยาว ค่ะน้า กวางตุ้งไต้หวัน ขึ้นฉ่าย
27. โรงคัดบรรจุ บริษัท อกริเซน ฟู้ด จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ โหระพา พริก พริกชี้หนู มะเขือเปราะ มะระจีน ผักชีไทย ถั่วฝักยาว ค่ะน้า ขึ้นฉ่าย
28. โรงคัดบรรจุ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี.เค.เค. ฟู้ด ชนิดพืช ได้แก่ มะเขือเปราะ ผักชีไทย ถั่วฝักยาว
29. โรงคัดบรรจุ บริษัท พรีเม็กซ์ เวิลด์ไวด์ จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ พริก พริกชี้หนู ถั่วฝักยาว
30. โรงคัดบรรจุ บริษัท แอล เจ เอช เทรดดิ้ง จำกัด ชนิดพืช ได้แก่ มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว

ที่มา: กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร